

Motrišta

Prije svega moram još jednom naglasiti da ne pripadam niti jednoj stranci, niti sam ikada pripadala (iako su me razni ljudi trpali u ove ili one stranke); smatram da su nam stranke ovdje u Kanadi nepotrebne; pače, čak i vrlo neproduktivne, da ne kažem štetne. Moja jedina stranka je Hrvatska, i kad pišem neka moja zapažanja ili razmišljanja, u duši mi je samo boljitak Hrvatske.

Mi u Hrvatskoj imamo upravo užasno mnogo problema, ali, uz ostale vrlo realne probleme, mislim da smo najveći problem Hrvatske mi, Hrvati, jer uglavnom ne znamo što hoćemo. Neki od nas bi ovakvu Hrvatsku; drugi neku drugačiju Hrvatsku; neki od nas ne bi ovakvu Hrvatsku; netko bi htio da se vrate oni isti radni odnosi kao u Jugi; pa netko bi ovo ili ono - stvarno, kako se ono kaže: tri Hrvata, i četiri stranke.

Danas, kad je situacija u najmanju ruku loša u Hrvatskoj, i ovdje ne govorim o privredi, već o Haagu i ICTY-u i njihovom odnosu prema Hrvatskoj, mi Hrvati u Domovini i izvan nje šutimo, jer ne znamo što reći, kao da se bojimo braniti svoju vlastitu zemlju!? Što se dogodilo?

Po svemu sudeći Haag raspravlja o Oluji, Bljesku, Bosni, predsjedniku Tuđmanu. Bez obzira koliko ste vi navijač za predsjednika Tuđmana ili niste, da li ga želite ili ne želite na vlasti (a to ćete pokazati na skorim izborima) u ovoj situaciji naša reakcija bi trebala biti kristalno jasna: tko god dirne u Oluju, Bljesak, Domovinski rat ili našeg predsjednika, dira u sve nas, dira Hrvatsku, jer mi smo se branili od napadača, mi nikoga nismo napali, ničiju kuću razorili.

Mnogo puta ja se ustručavam napisati neke stvari jer izvjesni iz naše zajednice pomno čitaju svaku moju riječ u HRVATSKOJ ISKRI i traže gdje ću ja pogriješiti. Ovaj puta to me više nije briga, jer više nismo u pitanju Vi ili ja, već je u pitanju Hrvatska, naše dostojanstvo i naš Domovinski rat. Haag govori kako mi nismo surađivali s njima!?! Nismo surađivali??? Mislim da mi je još i danas zlo od onoga dana kad sam gledala te naše mlade koji su dobrovoljno odlazili u Haag - ustvari, mi sami smo ih predavali Haagu, nadajući se pravdi. Zločin je zločin i nitko ne može biti izuzet, ako je okrvavio ruke, jer takav zločin onda pada na Vašu i moju dušu. No, u isto vrijeme se pitam kako to da se broje samo navodni hrvatski "zločini", a oni koji su začeli užas, ili sudjelovali u njemu, i tu mislim na Srbe i jedan dio Muslimana, i danas su na slobodi. Mi, Hrvati i Hrvatska smo učinili sve i još više od toga za suradnju, nadajući se pravdi. Nažalost, u Haagu je pravda vrlo čudna, spora kao puž, koji izgleda nije još ni krenuo s početne točke prema cilju, a već razmišlja i dogovara se s onima koji tuku druge takmičare.

Danas kojekakvi po svijetu ili čak Hrvatskoj po novinama i radiju govore o tome što bi još Hrvatska trebala učiniti za Haag. Sigurno da su griješke prema Haagu napravljene, počevši od one kad su prvi Hrvati izručeni Haagu od nas samih! Valjda smo nešto i naučili iz tih grešaka? Nemojmo ponavljati iste greške, nemojmo još jednom dozvoliti svijetu da nama po kući uređuje, i da nama u našoj slobodnoj zemlji, krvlju plaćenoj, nekakav činovnik iz Kanade ili Švicarske ili Haaga govori kako ćemo, ili što ćemo. Neka oni svoju kuću uređuju, a neka našu puste na miru, sad je već dosta. Kad su nam palili kuću, gdje su bili tada? Danas mi sami znamo što ćemo i kako ćemo. Ovo je vrijeme da damo podršku ministru Šeparoviću, koji se ogorčeno bori da sačuva nacionalno dostojanstvo, i usprotivi se metodama ucijena i pritisa, u cilju zaštite nacionalnih interesa. Mislim da je vrijeme da pomognemo ministru Šeparoviću, koji poručuje Haagu da je sada već dosta i previše.

No, da li se je itko od vas zamislio zašto je takav pritisak na Hrvatsku i Šeparovića? Možda zato što je započeo sudske procese protiv Jugoslavije, Srbije i Crne Gore i traži krivce za silnu smrt u Hrvatskoj; možda zato što traži da se kazne krivci u BiH za isto tako silnu smrt bosanskih Hrvata; za to što je tražio izručenje popa Đujića (koji je, nekažnjen zemaljskom pravdom, umro ovih dana)! Prijatelji Srba ne miruju, jer tko zna što bi se i o kome moglo čuti na tom sudu u Haagu, kad bi bili dovedeni oni pravi, pa se sada svi visoki svjetski čimbenici ponašaju po onoj staroj 'napad je najbolja obrana', jer u lovu na jegulje najbolje je zamutiti vodu.

Opet ponavljam, danas nije u pitanju vaš stav prema predsjedniku Tuđmanu, ili vladajućoj stranci. Danas je u pitanju vaš stav prema Hrvatskoj, našoj Domovini, jer ovo što se sada događa je orkestrirani napad s puno dubljim značenjem za našu budućnost. Po ovome što se događa u Haagu ovih dana, ili bolje rečeno ovih nekoliko godina, jednog bi dana i branitelji Vukovara mogli vrlo lagano završiti na optuženičkoj klupi u Haagu.

Tako ja mislim.

Valešina

Cijena: \$1.00

No. 42 - 15. IX, 1999

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte u
ovom broju :

☐ Posljednji pozdrav
Neni....

☐ O suradnji s haaškim
Sudom

☐ Hdz se nije odlučno
suprotstavljao
korupciji

☐ Glasovanje u devet
Izbornih jedinica

☐ Triumf hrvatskog
filma u Montrealu

☐ Petrica Kerempuh

I drugo....

Sve u znaku 36. nogometnog turnira Kanade
i SAD.....I mi, baka, igramo nogomet,
govore Jamie i Andy...

Hrvatska

ISKRA

(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief

Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:

Drago Geoheli, Dr. Darko Desaty, Zlata
Jurić, Jozo Mišetić, Maja Freundlich,
Martin Latinčić, Ivan Hack, Marinko
Pipunić, Stanislav (Batan) Dodig,
Ing. Slavko Butković

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Telephone • Telefon :
(905) 738 - 0053
Fax :
(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja
Pretplata :
\$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.

Pretplata na "ISKRU" može se
učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates for 1999.

1/4 page - \$ 100.00 per issue
+ 20 gratis issues
\$ 1,000.00 yearly
\$ 500.00/six months
1/3 page \$ 50.00 per issue
+ 15 gratis issues
\$ 600.00 yearly
\$ 300.00 /six months
(business card)
25.00 per issue
+ 10 gratis issues
\$ 500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

"Hrvatska ISKRA"

Broj 42, 15. rujan, 1999

SADRŽAJ

Urednica piše.....	2	Jugoslavije.....	13
Vijesti iz Toronta.....	3	Otvorite srbije komunističkih tajnih policija	14
Vijesti na hrvatskom.....	4	Stručnjaci će obilaziti branitelje da bi	
Vijesti na engleskom.....	5	sprečavali samoubojstva.....	14
O suradnji RH s Haaškim sudom.....	6	Vijesti iz BiH, Prosvjed u Varešu.....	14
Bijela knjiga.....	6	Westendorp i društvo, uz visoke place,	
Hrvati opet šute, M. Freundlich.....	7	trošili i na kartice.....	15
Od nas se očekuju konkretni koraci.....	7	U 2.5 godine SFOR prouzročio	
Prvo ročište u Haagu - hrvatsko protiv		252 prometne nesreće.....	15
Jugoslavije.....	8	Poruka SPS-a pravoslavnoj crkvi.....	15
Glasovanje u devet izbornih jedinica, plus		Lijepom našom	
Dijaspora.....	9	Mojim očima (i srcem).....	16
Nema koaliranja s HdZ-om, kaže šestorka.....	9	Sretan Vam put, vlč. Gjuran.....	16
Peticija za nestranačko nadgledanje izbora.....	9	Petrica Kerempuh.....	17
HDZ se nije odlučio suprotstavljao		Šojka kreštalica.....	18
korupciji.....	10	Rijeka Bednja.....	18
Državne službe moraju omogućiti zaradu		Vijesti iz kulture.....	19/20
za pristojan život.....	10	Đ. Ostoja - Spomenik za Vukovar	
Brodovlasnik ocijenio bord najboljim na		rezultat je moje tuge.....	21
svijetu.....	11	Ko se napije vode s Bašćaršije.....	22
Proračun u minisu četiri milijarde kuna.....	11	Događaji zajednice.....	23/24
Razne kratke vijesti iz gospodarstva.....	12	Važnost financijskog planiranja.....	25
Croatia among countries where tourists need		Zdravlje.....	26
not fear for their health.....	13	Šport.....	27
Strani turisti Hrvatsku smatraju dijelom		Motrišta.....	28

*Urednica
piše:*

Dragi prijatelji,

Pred sam izlazak ove HRVATSKE ISKRE otišla sam u župni park "Father Kamber" samo na čas posjetiti Fond Slavonija, koji su imali piknik ove nedjelje. Srela sam mnoge i razgovarala s mnogima o HRVATSKOJ ISKRI. Iako mi je drago razgovarati s bilo kim od vas čitatelja, ipak bilo bi mi draže kad bi mi poslali pismeno što osjećate, dobro ili zlo. Baš radi tih razgovora mislim da moram nešto pojasniti.

Pitao me jedan od čitatelja po kojem ključu ulaze članci u HRVATSKU ISKRU, i da li se ja osobno slažem sa člancima koje uvrštavam. Dobro pitanje! Količina materijala koja se priprema za izlazak u svakom broju je zaista velika, i pred sam izlazak bira se materijal koji bi mogao biti zanimljiv za nas ovdje; jedan dio materijala je za povijesno zabilježavanje događaja; drugi je uvršten zato jer je interesantan itd. Da li se ja slažem s mišljenjima pisca svakog članka, koji je uvršten? Koji puta se slažem s piscem članka; koji puta uopće ne, ali smatram da tisak ne smije biti "obojen" niti jednom bojom: mora biti demokratski, nikako "žut", pa svoje osobno mišljenje o raznim situacijama, posebno u Hrvatskoj, zadržavam za sebe, i pred vas, čitatelje, iznosim situaciju gledanu s raznih strana, pa vi odlučite kako ćete gledati i reagirati.

Hvala mnogima od vas, koji ste me prepoznali i pozdravili. Hvala onima, koji žele vidjeti svoju sliku u svojim novinama, kako su rekli "u našoj ISKRI". Mislim da nema većeg komplimenta nama svima koji radimo u HRVATSKOJ ISKRI od stalne podrške naše zajednice u Torontu.

Ovaj broj vam donosi razne materijale - od nekih iznenađujućih izjava naših političara, do malo o krizi u Haagu, uz one ostale redovne rubrike. Pitanje vama je da li reagirate na događaje u Hrvatskoj? Naš glas se mora čuti, to nam je dužnost.

I. na kraju, s velikom žalošću u srcu, opraštamo se od vaše i moje prijateljice, aktivnog člana ove zajednice, velike Hrvaticke, žene koja je vjerovala u ove novine: naše Nene Herak. Šokirani smo ovim velikim gubitkom, i još jednom, iskrena sućut obitelji Herak.

Valentina

SPORT

36. NOGOMETNI TURNIR KANADE I SAD

Ovogodišnji 36. nogometni turnir hrvatskih momčadi Amerike i Kanade, iako mu je domaćin bio "Hrvat" iz Kitchenera, održao se u Torontu, odnosno na Hrvatskom franjevačkom središtu u Norvalu.

Dvadeset pet klubova, od Floride do Sudbury-a, koliko ih se okupilo na ovom tradicionalnom godišnjem turniru, na prekrasnim terenima Hrvatskog franjevačkog središta u Norvalu, prvog dana razigravanja, iako u napornom turnirskom natjecanju, makar i skraćene utakmice, jer se igralo dva puta po dvadeset minuta, bio je to velik napor, a posebno za momčadi koje su noć ranije doputovale, primjerno iz daleke Floride ili kanadskog sjevera Sudbury-a. Ipak je prikazan kvalitetan nogomet, a posebno je prisutne obradovalo primjerno sportsko vladanje igrača.

Istini za volju dogodio se i jedan nesretan slučaj: neopreznom borbom za jednu loptu igraču "Croatia-e" iz Clevelanda M. Brkiću, pukla je noga i nadajmo se da će sve biti u redu, te da će se isti uskoro vratiti na zeleno polje.

**Pobjednici 36. Nogometnog turnira Kanade i SAD
"Hrvat" Kitchener za vrijeme kraćeg treninga prije
utakmice. Čestitamo pobjednicima!**

Klubovi su bili svrstani u šest grupa, da bi se na kraju dana dobile četiri najuspješnije momčadi. Bili su to najprije prvaci skupina "Croatia" Florida, "Neretva" Mississauga; C.B.P. "Jadran" Chicago, "Hrvat" Kitchener, "Croatia" Hamilton, "Croatia" Windsor te drugoplasirane ekipe s najboljim rekordom, "Croatia" iz Toronta i "Croatia" iz Clevelanda. U posljednjoj, polufinalnoj četvorici ostali su "Croatia" Hamilton; "Croatia" Cleveland; te branilac prošlogodišnje titule C.B.P. "Jadran" iz Chicaga i domaćin turnira "Hrvat" iz Kitchenera.

U borbi za treće i četvrto mjesto sastali su se "Croatia" Hamilton i "Croatia" Cleveland, u kojoj su bili bolji hamiltončani i rezultatom 2:0 pobjedili već dosta umorne goste iz Clevelanda.

Za pobjednički trofej igrali su nosilac lanjskog, te kako se na kraju odigralo, ovogodišnji pobjednik, domaćin turnira "Hrvat" iz Kitchenera. Zaslužno, jer su obje momčadi unaprijed po mojoj ocjeni slovile kao glavni favoriti za pobjednika, a to su potvrdile i svojom igrom u ovom odlučujućem susretu. Igra, koja bi zadovoljila i one iz viših i profesionalnih natjecanja. Fizički vrlo spremni, jer je trebalo u dva dana čak šest puta istrčati na teren, i to izdržati, te kvalitetno potkovane obje ekipe, prikazanom igrom

oduševile su prepune tribine Centennial stadiona u Torontu. Na kraju 90-minutne berbe veselio se domaćin, koji je do pobjedničkog trofeja došao minimalnom, ali vrijednom 1:0 pobjedom nad sedmerostrukim pobjednikom ovih turnira "Jadranom" iz Chicaga. Pobjedonosni zgoditak postigao je napadač "Hrvata" već u 18 minuti igre Davor Radojčević.

Na kraju mišljenja sam da ovakvim ishodom trebaju biti zadovoljne obje strane, isto što bi bilo da je i "Jadran" obranio titulu.

Sam turnir bio je uspješan, posebno za domaćina, koji pored što je osvojio pobjednički trofej, imao je sreću da ga je i vrijeme poslužilo, te da su dva sunčana dana privukla i veliki broj posjetilaca, što se svakako odrazilo i na financijskom uspjehu. Dobro su organizirali i sve ostale zabave i nadajmo se da će to ponoviti i slijedeći domaćin, 2000.-te godine "Croatia" iz New York-a.

Na završnom svečanom banketu podjeljeni su trofeji, najprije svakom klubu učesniku, a potom pobjednicima. Pobjednik turnira "Hrvat" Kitchener, najbolji stizelac - Mark Hale "Hrv. Orlovi" (4 gola) Milwaukee; najbolji golman - Tim Kelly, "Jadran" Chicago; najprimjernija disciplina - "Croatia" Sault Ste. Marie te na kraju titulu Kraljice turnira ponijela je gđica. Katica Kokošarević, inače Kraljica "Croatia-e" Toronta.

Podsjetimo da je "Croatia" iz Toronta najviše puta osvajala ovaj turnir, čak 12 puta, a slijede je dvije momčadi iz Chicaga "Jadran" sedam puta, a "Hrvat" šest puta.

Martin Latinčić

Martin Latinčić i gosp. Nikolić u radu...

Slušate li naš najpopularniji radio program "Zvuci Hrvatske"?

Radio program "ZVUCI HRVATSKE" donosi vam društvene obavijesti, razgovore s gostima iz Domovine ili naše zajednice, reklame, želje, vijesti iz Domovine, sport.

Radio program "ZVUCI HRVATSKE" možete čuti od ponedjeljka do petka na FM 100.7 2:00PM, i nedjeljom 15.40 AM, točno u podne. Želite li daljnje informacije, nazovite na (905) 602-8899, ili Toll free 1-800-285-8911.

Posebno Vas upozoravamo na popularne emisije utorkom "Okvir za porter" i četvrtkom "Vama na usluzi"

SEZONSKE ALERGIJE

Početkom rujna u južnom Ontariju započinje sezona alergije izazvane peludom raznih vrsta korova naročito "ragweed"-a. Ta bolest uzrokuje mnoge nelagodnosti kao draženje sluznica, slabo spavanje, smanjenu koncentraciju, pa tako i smanjenu radnu produktivnost mnogih stanovnika ovog dijela kontinenta. Dok je sezonska alergijska hunjavica tek obična neugodnost za one koje pate od manifestacije peludne alergije ona može biti pogibeljna kod astmatičara koji su osjetljivi na pelud korova.

Alergijske reakcije nastaju u osobama s hipersenzitivnim imunim sistemom koji neumjesno identificira neškodljive tvari kao što je pelud ili prašina kao opasne za organizam.

Posao imunog sistema je da predusretne strane organizme kao što su bakterije i da ih uništi prije nego oni zaraze ljudsko tijelo. Nakon prvog kontakta s krivcem, tijelo identificira strani organizam, aktivira bijela krvna tjelešca i proizvede antitijela za borbu protiv uljeza ukoliko se on ponovo pojavi.

Na nesreću imuni sistem onih koji pate od alergije identificira bezazlenu pelud (alergen) kao napadača. Prvi dodir s peludi učini alergičnu osobu osjetljivom. Slijedeći put kad organizam prepozna taj isti allergen, posebna bijela krvna tjelešca vežu polen i izluče izvjesne kemijske spojeve uključujući i histamin.

Histamin uzrokuje proširenje krvnih žila, izlivanje tekućine u tkivo i grčenje mišića. Za one koje pate od peludne hunjavice to znači imati poznate simptome: kihanje, šmrncanje, svrbež u suznim očima, i na koncu puni nos i upala sinusa. Astmatičari osim toga kašlju i teško dišu. Žestina i trajanje alergičnog ili astmatičnog napadaja je u direktnom odnosu s količinom peludi i trajanjem dodira s peludi.

Smatra se da 10 posto odraslih i 40 posto djece pokazuju izvjesne karakteristike alergičnih reakcija. To izgleda kao prilično veliko opterećenje za medicinsku praksu. Ako je kontakt s alergenom samo kratak i reakcija nije opasna za život, onda je liječenje vrlo jednostavno. No, ako je kontakt s alergenom dugotrajan ili je reakcija opasna za život, onda treba planirati s liječnikom postupak za liječenje takove alergične reakcije.

Astmatičari i oni s jakim alergijskim reakcijama trebaju se posavjetovati s liječnikom i s njim napraviti plan svog liječenja. Alergijske vakcine i prepisani lijekovi često su potrebni da se izbjegnu ozbiljniji zdravstveni problemi.

Evo osnovnog plana liječenja za prosječnu osobu koja u sezoni pati od peludne hunjavice.

- Počnite upotrebljavati inhalator (Cromolyn) i očne kapljice koje sadrže natrijev kromoglikat (sodium cromoglycate) oko dva tjedna prije očekivanih alergijskih simptoma.

- Ostanite u kući s klimatskim uređajem kad je vani količina peluda velika, a vrijeme je toplo, vlažno i vjetrovito.

- Izbjegavajte zagađeni zrak jer i druge čestice u zraku mogu pojačati alergijsku reakciju. Izbjegavajte prašinu, dim duhana i parfeme.

- Uzmite u obzir i lijekove koje možete dobiti u ljekarni bez recepta. Pitajte ljekarnika za lijek koji blokira efekte histamina bez da interferira s drugim lijekovima koje uzimate kao i s vašim općim zdravstvenim stanjem. Trudnice i mala djeca ne bi smjela uzimati takove lijekove bez dozvole svog liječnika.

- Prva generacija antihistaminika (koji sadrže klorfeniramin i bromfeniramin) su u upotrebi već jako dugo. Kao nuzpojavu oni imaju sedativni efekt, te mogu zamagliti memoriju i usporiti brzinu reagiranja, tako da se takovi lijekovi ne preporučuju ako se vozi auto ili rukuje strojevima.

- Druga generacija antihistaminika imaju manje nepoželjnih nuzpojava, ali su skuplji.

- Oralni i nazalni dekonjestanti koji sadrže pseudoefedrin za ublaženje natečenih nosnih sluznica često se prodaju u kombinaciji s antihistaminima. Budite oprezni koju kombinaciju kupujete s obzirom na nepovoljne nuzpojave.

- Očni dekonjestanti koji se prodaju kao kapljice ublažuju svrbež i crvenilo očiju.

- Nazalni raspršivači s kortikosteroidima smanjuju upale sluznica koje nastaju uslijed oslobođenog histamina. Ti lijekovi zahtijevaju recept liječnika.

Dr. Marjorie Keymer, *Toronto Star*, 10. rujna, 1999. (D.D.)

GLJIVICE UZROKUJU INFEKCIJU SINUSA

Mnoge kronične upale sinusa su uzrokovane reakcijom imunog sistema na gljivice, kaže jedna nedavna studija načinjena u Mayo Clinic, Rochester, Minnesota, USA.

Istraživači tvrde da se do sada nije znao uzrok kroničnoj upali sinusa (sinusitisa). Ta bolest pogađa milijune Kanađana i obično je karakterizirana bolom u glavi i licu, blokiranim prolazima u nosu, iscjedkom iz nosa i gubitkom osjeta mirisa.

Gljivice, uključujući crnu pljesan i kvašćevu gljivicu, nalaze se posvuda, a naročito u tamnim, vlažnim prostorijama. Prenose se zrakom, isto kao i pelud.

Kronična upala sinusa se sada najčešće liječi antibioticima, antihistaminicima, protuupalnim steroidima i kirurijom. Dr. Jens Ponikau, jedan od trojice istraživača iz Mayo klinike, je izjavio da je njihova studija otvorila vrata za novi način liječenja koji će biti uspješan. Navodno da ima 37 milijuna slučajeva kroničnog sinusitisa u Sjedinjenim državama.

"Veliki je napredak da smo u stanju pronaći gljivice i da sada možemo tretirati pravi uzrok problema, a ne samo simptome. Mi smo vrlo uzbuđeni jer smo mogli dokazati da je upala sinusa uzrokovana prisustvom gljivica", rekao je dr. Ponikau i dodao da se nada da će dodatne studije potvrditi njihove nalaze. Oni su do sada studirali 210 pacijenata, a svoj rad su objavili u časopisu *Mayo Clinic Proceedings*.

Dr. Ian Witterick, specijalista za uho, nos i grlo, u Mount Sinai bolnici u Torontu je rekao da su te vijesti "fantastične" ako su istinite i da su zato potrebna dodatna istraživanja.

Dr. John Rutka iz Toronto General bolnice se pita da li su ti ljudi u studiji u prošlosti primali antibiotike za svoje poteškoće sa sinusima. "Da li je gljivica rezultat prebujnog rasta nakon ubijanja bakterija antibiotikom? Ili, ako su uzimali nosne raspršivače sa steroidima, da li su ti pacijenti postali predisponirani za rast gljivica u njihovim nazalnim prostorima?"

Tanya Talaga, *Toronto Star*, 10. rujna, 1999. (Preveo D.D.)

Jeste li znali . . .

. . . da je trećina svjetskog stanovništva zaražena s TB?

Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) je nedavno objavila studiju u kojoj donosi podatke da u 212 zemalja svijeta ima 1,86 milijardi ljudi (32% svjetskog stanovništva) koji su inficirani bacilom tuberkuloze. Osam milijuna novih slučajeva TB je zabilježeno 1997., ponajviše u pet jugoistočnih azijskih država. U Africi južno od Sahare ima mnogo slučajeva TB u osobama s HIV i oslabljenim imunim sistemom. Istočna Europa je također na "hit listi". U Kanadi je zabilježeno oko 2000 novih slučajeva godišnje, 800 iz Ontarija. U Torontu se nađe oko 500 novih TB slučajeva, većinom kod ljudi rođenih u stranoj zemlji.

Vijesti iz Toronta i okolice

Posljednji pozdrav Neni:

Pred par dana iznenada nas je napustila gđa. Nevenka Herak, naša Nena: supruga gosp. Janka Heraka, majka Denisa, Adriane i Ivana, prijateljica i poznanica mnogih.

Kad mislim o Neni, onda mislim o riječi "unique", prevedeno na hrvatski "jedinствен, poseban, kao nitko drugi". Svi smo mi "jedinствени, posebni, kao nitko drugi" ali neki od nas su puno više od toga. Takva je bila Nena: posebna, jedinstvena, topla, jednostavna, a mislim da toga nije bila ni svjesna. Kako sam ja imala to zadovoljstvo da upoznam Nenu puno bliže, da provedem s njom više vremena u razgovorima o svemu i svačemu, ovih par dana, od kad smo izgubili Nenu iz naših života, stalno razmišljam o ženi, koja je bila povučena u pozadinu, nasmejenu, uvijek dobre volje, uvijek s dobrom rječu za svakoga oko sebe - i stalno u nekoj brizi za nekog drugog. Mnogi ljudi su naslijedili ili zaradili svoja dobra, no nisu se iskazali svojom dobrotom prema bližnjima. Nena, kao i cijela njena obitelj, dali su sebe i od sebe tamo gdje je trebalo. Ne bih željela govoriti sve ono što je Nena učinila, jer to ona nije nikad dozvoljavala ni željela reći, niti je tražila hvalu - jer i davanje je tako privatna stvar. Mnoge od nas Nena je dotakla svojom toplom dušom, nekom sitnom ili većom pažnjom, smješkom - kad nam je trebao, i taj mozaik dobročinstva koji je ona stvorila u svom prekratkome životu nikad neće moći biti sastavljen, jer Nena je bila takva: skromna, nenametljiva, jednostavna - nije govorila o sebi, već o drugima.

Nena je bila i članica Bedema Ljubavi, i radila je sa svima nama kad god je to zatrebalo, od "Arts and Crafts sale" za Božić do Garage sale, ali posebno je radila promovirajući udругu prema Hrvatskoj, otvarajući neka vrata koja nama drugima nisu bila dostupna. Kao i sve ostale članice, Nena je dala samu sebe našem radu, a uz to, po strani, pomagala je sve kojima je trebala pomoć: udovice, djecu, ranjenike, gladne. Iako je to bio s vremena na vrijeme težak emotivni rad, Nena je uživala zajedno sa svima nama, jer vidjeli smo rezultate. Sjećam se Nene sa garage sale jednog vrućeg ljeta, na suncu, savršeno dotjeranu, s toplim smješkom na licu kako i još jednom govori o svrsi ove prodaje: o patnji hrvatske ili bosanske djece.

Ipak, Nena mi je najviše ostala u sjećanju jednog od prvih ratnih Božića, kad je Bedem Ljubavi priredio Božićnu proslavu. Gosp. Eddie Mavrinac je pjevao uz gitaru naše tople hrvatske pjesme, i svi smo mu se pridružili. Ta vremena su bila teška za sve nas, jer tada su četnici harali po Hrvatskoj. Nevenka me je tada zagrlila, i rekla: "Sve će biti dobro!" To je bila Nevenka Herak, naša Nena, koliko god da je bilo teško, vjerovala je u dobro.

Mnogo bi se o Neni moglo reći, no ostanimo na onome ljudskom, prijateljskom. Na kraju našeg zajedničkog puta na ovu zemlju ja, članica Bedema Ljubavi, urednica HRVATSKE ISKRE, koju je voljela i redovno čitala; član ove zajednice i samo jedan od mnogobrojnih prijateljica i prijatelja željela bih uputiti samo par riječi dragom čovjeku, prijateljici, Hrvatici, gđi. Nevenki Herak, našoj Neni: draga Nena, mnogo si nam značila, i svima ćeš nam nedostajati. Ova naša zajednica u Torontu, ali i Hrvatskoj, postala je praznija Tvojim odlaskom. Svi Te nosimo u srcima, jer malo je ovakvih kao što si Ti bila. Neka Te prati naša ljubav i zahvalnost za sve što si učinila. Neka Ti je lahka kanadska zemlja i počivala u miru.

Duboka sućut HRVATSKE ISKRE cijeloj obitelji Herak.

Valica, u ime "Bedema Ljubavi" i u ime mnogobrojnih prijatelja

ODSJEK 530 HBZ "OGULIN"

Prireduje

PIKNIK DOBRODOŠLICE DELEGATIMA I GOSTIMA NA XX KONVENCIJU HBZ

19. rujna 1999 poslije svete Mise na zemljištu crkve Sv. Leopold Mandić u Londonu.

Gostuju-

"Sv. Juraj" (USA), "Zlatni pajdaši" (Hamilton),
"Šokci" (St. Thomas), "Hrvatski korijeni" (St. Thomas) VIS "Hrvatski zvuci" (London)
Specijaliteti s raznja te hladna kapljica

Svi nam dobro došli

VIJESTI IZ

KANADSKO - HRVATSKOG KONGRESA:

Počinju predavanja iz hrvatskog jezika na Torontskom sveučilištu! Ove godine imamo dva predavača, po riječima gosp. Michaela Bukovca, predsjednika Kanadsko-hrvatskog kongresa, mjesnog odbora Toronta i okolice: prof. Silvana Sanader, koja predaje dva predmeta, i prof. Vinko Grubišić, koji predaje jedan predmet. Uz njih dvoje, predavač je i prof. Ralph Bogert, redovni profesor na U of T. Po riječima gosp. Bukovca hrvatski jezik je do sada upisalo 57 studenata, što je ogroman uspjeh: 15 na St. George campusu (elementary Croatian); 28 studenata na Erindale college (elementary Croatian); intermediate course na Erindale college upisalo je 14 studenata, a za sada nemamo sve podatke o broju upisanih studenata u napredni hrvatski, literaturu, (advanced Croatian), koji vodi prof. Ralph Bogert.

Do sada je, kako znate, hrvatski predavala vrlo uspješno prof. Jasna Šego, koja se je vratila u Domovinu. Uredništvo HRVATSKE ISKRE šalje iskrene čestitke Kanadsko-hrvatskom kongresu na dobrom radu, a profesorima Sanader i Grubišiću i svim studentima hrvatskog jezika na U of T sve najbolje želje za ovu godinu.

Uredništvo

**PRETPLATITE SE NA
"HRVATSKU ISKRU" JOŠ DANAS!**

Najnovije vijesti....

Priredila:

Valentina Krčmar

OTVOREN 75. JESENSKI MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI VELESAJAM

Zagreb, Predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman otvorio je danas 75. Jesenski međunarodni zagrebački velesajam na kojem se do 19. rujna predstavlja gotovo 2200 izlagača iz 40 zemalja, između kojih se nalaze i kanadski izlagači, koje predvodi gosp. Krešo Majer, predsjednik udruge "Croata International".

KINKEL: NJEMAČKA I EUROPA OČEKUJU SURADNJU RH SA SUDOM U HAAGU

Zagreb, Njemačka i Europa očekuju da RH usko surađuje s Međunarodnim sudom za ratne zločine u Haagu i da postavljene zahtjeve ispuni, što je bitna pretpostavka za njezino daljnje približavanje Europskoj uniji, rekao je u ponedjeljak u Zagrebu bivši njemački vicekancelar i ministar vanjskih poslova Klaus Kinkel u razgovoru s ministrom vanjskih poslova RH dr. Matom Granićem. "Govoreći o akcijama Oluji i Bljesku, Granić je naglasio da "nitko ozbiljan ne dovodi u pitanje njihov legitimitet" i dodao kako RH smatra da bi pitanje odluke o nadležnosti nad tim akcijama trebalo vratiti s Vijeća sigurnosti UN-a na Sudsko vijeće Haškog tribunala.

HRVATSKI NOVINARI PRIMLJENI U UDRUGU EUROPSKIH NOVINARA

Zagreb, Na 37. Kongresu Udruge europskih novinara (AJE) koji se održava od 12. do 14. rujna u Berlinu izaslanici Glavne skupštine AJE jučer su većinom glasova (70 za, 5 protiv, 5 suzdržanih), na prijedlog njemačke sekcije AJE, u članstvo organizacije primili Hrvatsku sekciju novinara. Udruga europskih novinara sada ima 28 članica - nacionalnih sekcija. Hrvatsku na kongresu predstavlja Danko Plevnik, kolumnist Slobodne Dalmacije i Srećko Lipovčan, predsjednik Središnjeg odbora Hrvatskog novinarskog društva.

U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI GOTOVO 20,000 POVRATNIKA

Osijek, U osječko-baranjskom dijelu hrvatskog Podunavlja do 10. rujna zabilježeno

je 19.780 povratnika. Od toga broja u Baranju se vratilo 14. 175, a u jugoistočni dio Županije 5.605 osoba, rečeno je na konferenciji za tisak.

HHO I HPDSP zatražili pokretanje postupka zabrane HSP-a

Zagreb, Hrvatski Helsinški Odbor (HHO) i Hrvatski pokret za demokraciju i socijalnu pravdu (HPDSP) uputili su danas poziv Hrv. Državnom saboru i pučkom pravobranitelju da pokrene postupak zabrane Hrvatske stranke prava (HSP) pred Ustavnim sudom "zbog poziva predsjednika HSP-a Ante Đapića hrvatskim generalima da spriječe provedbu Ustavnog zakona o suradnji s Međunarodnim sudom u Haagu" U priopćenju novinarima zamjenica HHO-a Jasminka Domaš-Nolbastić tvrdi da to nije samo osobni Đapićev poziv vojsci na rušenje ustavno-pravnog poretka RH već i politička pozicija stranke, jer je HSP to stajalište više puta ponavljao u javnosti.

SDP, HSLS I SBHS O IZBORNOM ZAKONU

Osijek, Prijedlog izbornog zakona Hrvatske demokratske zajednice znači veliku iluziju vladajuće stranke da će izbornim inženjeringom ostvariti rezultate koji su povoljniji od biračke volje građana, ocijenili su predstavnici gore navedenih stranaka. Ističući kako taj zakonski prijedlog "nije dobar znak i ne daje jamstvo da će HDZ poštivati demokratske standarde i provedbi izbora." Malević Potpredsjednik HSLS-a je izjavio da su spomenute stranke (SDP, HSLS, SBHS) bez izbora na sve moguće manipulacije spremne pobijediti u izbornoj jedinici sa sjedištem u Osijeku.

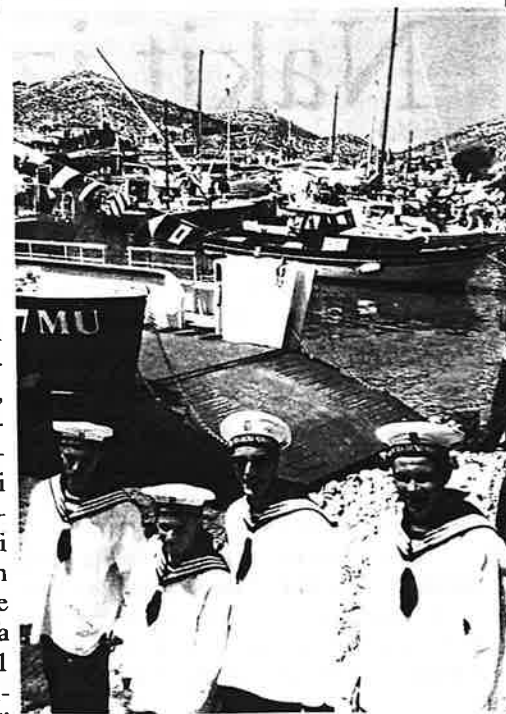
UMRO ČETNIČKI VOJVODA MOMČILO ĐUJIĆ

Washington, 13. rujna, Zloglasni četnički vojvoda Momčilo Đujić (92) umro je u subotu u bolnici u San Diegu u Kaliforniji, piše New York Times. Rođen je 27. veljače 1907 u selu Kovačić. 1931. godine zaređen je kao pravoslavni svećenik i vodi crkvu u svom kraju. Tvrdi se da je sa četničkim vođom Dražom Mihajlovićem i predsjednikom četničkog pokreta Kostom Pećancem u stalnom doticaju od 1934. te da je uz njihovu pomoć još prije travnja 1941. godine organizirao i naoružao 11 četničkih odreda na području između Knina i Šibenika. Nakon rata Đujić se povlačio prvo u Italiju, a zatim do 1949. pokušava u

Parizu organizirati četničke pristaše. Te godine odlazi u SAD gdje nekoliko godina kasnije dobija državljanstvo. Svi pokušaji da se ishodi njegovo izručenje radi suđenja za počinjene ratne zločine ostali su bezuspješni. Autor teksta u "New York Times" navodi da je Đujić 1989. godine svojim nasljednikom s titulom četničkog vojvode proglasio Vojislava Šešelja, što je desetak godina kasnije požalio kad je Šešelji ušao u koaliciju s Slobodanom Miloševićem kojeg je Đujić nazivao "najvećim grobarom srpstva".

WESTLEY CLARK ODBACIO POVRATAK SRBIJANSKIH SNAGA NA KOSOVO

Priština, Glavni zapovjednik NATO-a za Europu general Westley Clark odbacio je bilo kakav značajniji povratak srbijanskih snaga sigurnosti na Kosovo, dodajući da ima naznaka da srbijanska strana nastoji destabilizirati stanje na Kosovu. "Zabrinut sam zbog toga što određene skupine Srba na organiziran način nastoje destabilizirati stanje na Kosovu" rekao je i dodao kako te skupine trebaju shvatiti da srbijanske snage moraju ostati izvan Kosova i nakon završene demilitarizacije OKV. On je rekao kako će se razgovarati o simboličnoj nazočnosti srbijanskih snaga koje bi čuvale povijesne spomenike, a možda bile i nazočne i na granici "ali to ne znači da će srbijanske snage ući na Kosovo". HINA

Hrvatski mornari

VAŽNOST FINANCIJSKOG PLANIRANJA

Svijet se oko nas stalno mijenja. Ekonomija koja stalno napreduje donosi nam veći prosperitet i poboljšan život. I pored toga što se zajednica i stil života mijenjaju na bolje, veća je neizvjesnost što će budućnost donijeti kada je u pitanju zaposlenost, štednja ili investiranje.

Kako se ovo stoljeće približava kraju, važnost upravljanja financijama postaje sve evidentnija. Mirovinski sistem u Kanadi pod stalnim je pritiskom za promjenama, zakon o porezu stalno se dopunjuje i mijenja, dramatično rastu financijski proizvodi i usluge, i to sve zajedno uvećava zabrinutost običnih ljudi kada je u pitanju odluka o ulaganju. Osobito financijsko planiranje proces je specijalno podešen da umanjí strah i zabrinutost koje pojedinci imaju u pogledu na financije. Proces uključuje pomoć klijentu uspostaviti ciljeve za koje on drži da će udovoljiti pojedinačne -individualne potrebe, a onda razviti adekvatnu strategiju koja će doseći te ciljeve.

Novac je limitiran izvor. Birajući strategiju investiranja koja ne zadovoljava individualne ciljeve, može biti skupa avantura, uvećavajući financije i zabrinutost koje su u svezi s financijskim planom.

Financijski stručnjaci (financial planners) nude široku lepezu usluga kao što su:

- pomoć pri upravljanju i organiziranju klijentovog bankovnog računa;
- pomoć pri uspostavljanju strategije za akumuliranje fondova za kupnju kuće, automobila;
- dizajnirati strategiju za raspodjelu imovine (asset allocation);
- savjetovati klijenta kako smanjiti ili odgoditi plaćanje poreza;
- pripremiti povrat poreza na dohodak (income tax return);
- osigurati pomoć pri izboru adekvatnog plana štednje za obrazovanje;
- osigurati pomoć pri uspostavljanju RRSP (registrirani mirovinski plan štednje).

Većina ljudi je na razne načine zabrinuta za njihove financijske situacije. Zbog toga, najznačajnija zadaća financijskog planiranja je ta da klijent održi dostojan nivo dohotka u svim životnim uvjetima kako bi mogao udovoljiti tekućim obvezama. Misli se na sve životne situacije, kada ste zaposleni i nezaposleni, invalidni i umirovljeni.

Napredujući kroz život i karijeru, većina ljudi želi kupiti kuću, vikend kuću, putovati, investirati novac, otvoriti fond za obrazovanje djece itd. Uspješno financijsko planiranje može pomoći klijentu efektivno rukovoditi novcem i osigurati da dosegne spomenute ciljeve. Veoma važan cilj je, kada jednom dođemo u mirovinu, imati dovoljno akumuliranih fondova s kojima možemo bezbrižno živjeti uz standard života na koji smo navikli. Samo na ovakav način možemo zadržati neovisnost i integritet. Nakon umirovljenja, tipično financijsko planiranje mijenja se od sticanja kapitala ka zaštiti akumuliranih fondova. Mirovinski plan oblikovan klijentovim osobnim i financijskim potrebama može pomoći u stvaranju bezbolnog prijelaza s vremena uposlenosti u mirovinu.

Ušteda za mirovinu samo je jedan segment financijskog planiranja. Cilj je dizajnirati takav plan koji osigurava klijentu uštedu za buduće financijske potrebe te u isto vrijeme zaštititi ga od nepredviđenih okolnosti.

Život je prepun neizvjesnosti. Klijent može biti nepripravan udovoljiti nepredviđenim troškovima uzrokovanim katastrofičnim situacijama kao što je invalidnost, dugotrajna nezaposlenost, ostanak u kućnoj njezi ili smrt. Nitko od nas ne uživa u pripremanju za takove životne situacije. Planiranje stvaranja fondova za crne dane pomaže osobi umanjiti zebnju, jednom kada se takvi slučajevi pojave.

Cilj financijskog planiranja nije da vam danas uskrati neko zadovoljstvo, na pr. putovanja, već da kreira financijsku disciplinu, neophodnu da efektivno koristite svoje financijske izvore, te u isto vrijeme da je dovoljno fleksibilan da dopusti klijentu udovoljavanje ostalih potreba i interesa. Kada klijent slijedi financijski plan, mala je vjerojatnost da će napraviti nepotreban trošak ili bazirati investment odluku na limitirano znanje. Promijeniti naviku trošenja ili uskladiti stil življenja da bi se postigli ovi ciljevi, teška je zadaća. Ovi ciljevi i prioriteti, zasigurno će se mijenjati kako osoba koraca kroz život i karijeru. Naravno, planiranje uz neophodno žrtvovanje, stavlja osobu u ispravnu poziciju da dostigne ove ciljeve.

Stanislav (Batan) Dodig, Kontakt telefon (905) 281-9019,
(416) 221-1539

VTC Vancouver Telephone Company
Telefonirajte po najnižim cijenama do sada !
Croatia 46 per min

Bosnia & Hercegovina 49

Germany 18 - Italy 24 - Greece 43

Australia 19, Philippines 52

Niske cijene i za ostale zemlje!

Finka Pralas, Tel: (toll free) 1 - 877 540-9821

***Govorimo hrvatski Fax: 1-877- 540-9823**

PIKNIK FONDA SLAVONIJA

Ove nedjelje, 12. rujna, održan je redovni godišnji jesenski piknik "Fonda Slavonija". Vrijeme je bilo više nego odlično, ljudi su došli u velikom mnoštvu pomoći Slavoncima u njihovoj brizi za sve kojima je potrebna pomoć, kao i uživati u lijepoj pjesmi i hrvatskoj glazi Jelene Džoje i Emira Cerića. Netko od prisutnih mi je rekao da ne zna što je bilo bolje, da li hrana, glazba, društvo, vrijeme...

A hrana je po običaju bila super! Slavonci su ispekli 28 pečenica, 32 kokoši, poslužili su 1000 palačinki, 300 kuhanih kukuruza, uz ostale đakonije!! Uz sve ovo odlično jelo bila je i bogata lutrija: 60 nagrada; prva nagrada TV u boji, pa zlatno prstenje s hrvatskim grbom, mikrovalna pećiva, majice, bicikli i još mnogo toga vrijednoga.

Već je pala noć i još se posjetitelji i prijatelji Slavonaca nisu htjeli razići, jer govore mi: "Došli smo", rekli su mi, "jer nam je svake godine ovdje zaista lijepo, zadovoljni smo i više nego oduševljeni!" Na odlasku mnogi su pitali za idući događaj Fonda Slavonija "kolinje", koji će se održati 28. studenog, i kako čujem karte se već prodaju, pa se požurite s kupnjom, mogli bi ostati kratkih rukava.

Po riječima gosp. Milana Krijana, predsjednika Fonda Slavonija, izgleda da su napravili oko \$ 8,000. Gledala sam kratko vrijeme naše Slavonce na radu: zaista su posebni i nije ni čudo da onda bude uspjeh! Po običaju, sav zarađeni novac ide tamo gdje je najpotrebniji, bez obzira da li je to Hrvatska ili Bosna - Fond Slavonija brine za sve. Jedan dio novca, \$ 2,000 bit će predan vel. Gjuranu za župu u kojoj on služi sv. Mise.

Krajnji rezultat ovog piknika, po riječima gosp. Milana Krijana - veliko zadovoljstvo Fonda Slavonije i svih prisutnih gostiju. Od nas, iz HRVATSKE ISKRE - čestitke organizatorima! (VK)

Gđa. Veronika i gđa. Bilecki, dvije vrlo aktivne članice Fonda Slavonija rado su porazgovarale i pozdravile čitatelje HRVATSKE ISKRE

Mama Hajdinjak i mala Julijana Hajdinjak uživaju na ljuljačkama u parku Father Kamber za vrijeme piknika Fonda Slavonija (dok tata priča!)

FOR IMMEDIATE RELEASE

Sept. 7, 1999

Canada - Croatia cooperate on World Bank-funded health reform project

A US \$ 100,000 World Bank project has been awarded to the Canadian Society for International Health (CSIH) to advise the Croatian Ministry of Health on reform of hospitals and secondary facilities.

Like governments in many parts of the world, Croatia is currently restructuring its health sector to achieve the best health for its population with the funds available. The health system is being redesigned to achieve enhanced quality effectiveness, cost-efficiency and accountability. The World Bank is funding an initial project to support the categorization of hospitals and secondary care facilities.

The project is part of a larger First Croatia Health Project - will be reviewing Croatia's 65 health facilities to see how they can be used and staffed more efficiently. The study is expected to result in adjustments in the mix, number and scale of facilities and their clinical programs.

Project director is CSIH executive director Janet Hatcher Roberts. The consulting team, led by Dr. Jules Martin, associate executive director of the Canadian Council on Health Services Accreditation, will consist of Dr. Jim McDaniels, a best practices health specialist with the Division of General Internal Medicine at the Ottawa Hospital; Julian Stedman, a medical equipment expert with CARE Technology in Edmonton, Alta; and Shehnaz Alidina, who works as a consultant in Canada and internationally. The Croatian consulting company Med-Ekon will work with the team.

The team will provide options and solutions on the categorization of hospitals and secondary care facilities, quality of care and rationalization of services to a coordinating group in Croatia headed by the deputy minister of health. The team will look at clinical programs, infrastructure, human resources, equipment and the finances of the present system and then make recommendations on a framework for inventory and categorization, design of a database and methods of data collection, and human resources development. The three-month project will begin immediately.

For more information, contact SCIH at (613) 241-5785 (ext.505)

Vijesti na engleskom News in English

By: S. L. Butkovic

Bodies exhumed in Bosnia

SARAJEVO (REUTERS) - Fifty-six bodies believed to belong to Bosnian Muslim and Croat civilians killed early in Bosnia's 1992 to 1995 war were exhumed this week from two mass graves, a Bosnian Muslim official said yesterday.

Amor Masovic, head of the missing persons commission of Bosnia's Muslim-Croat federation, said 28 bodies were found in each of the graves, in areas besieged by Bosnian Serb separatist forces during the war.

Almost four years after the war ended, about 20,000 people are still missing in Bosnia.

President Tudjman holds talks with Kinkel

ZAGREB (HINA) - Croatia's President Franjo Tudjman on Monday received Klaus Kinkel, a member of Germany's Bundestag and a former German Foreign Minister. Tudjman and Kinkel discussed the situation in the region, the ties between Croatia and Germany and Croatia's bid to enter EuroAtlantic association, read a statement issued by the Croatian President's Office.

Present at the meeting were Tudjman's chief-of-staff Ivica Kostovic and Foreign Minister mate Granic. Kinkel arrived in Zagreb on Sunday evening, at the invitation of Minister Granic and the Croatian Diplomatic Academy.

SILVER MEDAL FOR CROATIANS

FLORENCE (HINA) - Croatia's water polo national team won the silver medal at the European Championships held in Florence. In the final match played on Sunday night, Hungarians beat Croats 15:12.

GOVERNMENT PREPARATIONS

ZAGREB (HINA) - The Croatian Government on Thursday sent into urgent parliamentary procedure a bill on its powers to adopt regulations with legal force, because the existing law expires on October 8.

The adoption of the law will enable the Government to function regularly in the period between the dissolution of the Sabor in its present form prior to the elections and the establishment of a new government. However, the Government will not be able to change the budget and taxes with its regulations, the session said. The mandate of the Croatian National Sabor with its present composition expires on November 8.

ZERO RATE FOR V.A.T. (Value added Tax)

ZAGREB (HINA) - Wednesday's recommendation by the Committee for Strategic Decisions of the Presidential Council to introduce a zero rate for Value Added Tax (VAT) for bread, milk, books and drugs as well as an increase in taxes on luxury items has come across a good reception from Croatia's ministers.

The ministers of labour and social welfare, agriculture and forestry, health, culture and economy on Thursday expressed their satisfaction with the recommendation and expected that this should result in a fall in prices for these products.

Journalists did not manage to obtain a statement from the Prime Minister nor finance and tourism ministers. Economy Minister Nenad Porog considers that the introduction of the zero rate should result in a decrease in prices and "improvement

in social standards". He considered that this new measure will not disrupt the budget balance.

AMERICAN CROATS ESTABLISH WEEKLY

ZAGREB (HINA) - "Croatian American Times" is a new American-Croatian weekly intended primarily for Croats living in the United States. The initial circulation of 10,000 copies will be distributed from New York and appear on the US and Croatian markets on October 11. Seventy-five per cent of all articles in this bilingual weekly will be in Croatian and the rest in English, whereas editorial and political commentaries will be in both languages.

"Croatian American Times" was initiated by its editor-in-chief Vjekoslav Krsnik, who also owns 25 per cent of the paper's shares. The ownership structure includes another ten shareholders who are US business people. Krsnik said. "The Croatian ethnic community is one among the few in America which do not have their own paper", said Krsnik, adding this was the main reason for starting the weekly.

According to the last census in 1990, there were 560,000 Americans of Croat descent and it is believed that there are 2.5 million American Croats, including all emigrant generations since 200 years ago. The weekly, which has a newspaper format, will have 16 pages with analytical information on the life of American Croats and will also cover the political situation in Croatia and the United States and relations between the two countries. Krsnik said.

The weekly will be independent and its editorial policy will be "liberal, with a mild social note and moderate neo-conservatism", Krsnik said. The paper will be alternative to the Croatian press, which, Krsnik believes, is controlled.

BRIEFLY

- Highway from central Europe to the Adriatic, from Zagreb to Split should be complete by 2004.

- Sakic ruling may be issued in September.

O SURADNJI HRVATSKE S HAAŠKIM SUDOM I ODNOSU PREMA VIJEĆU SIGURNOSTI

“Image” 2. 09. - Problemi u suradnji Hrvatske s haaškim sudom uglavnom su pravno-proceduralni, pa ih je uz dobru volju i razumijevanje relativno lako i brzo riješiti, stoji u pismu potpredsjednika hrvatske Vlade i ministra vanjskih poslova dr. Mate Granića koje je jučer u New Yorku predano predsjedavajućem Vijeća sigurnosti UN-a, nizozemskom veleposlaniku Peteru van Walsumu. Ministar Granić navodi da je Hrvatska dosad uspješno surađivala s ICTY-jem, te da to namjerava i ubuduće. Stoga je iznenađena što predsjednica Suda Gabrielle Kirk McDonald u svom prigovoru Vijeću to nije uzela u obzir.

U pismu koje je predao stalni hrvatski predstavnik pri UN-u u New Yorku Ivan Šimonović navode se primjeri dosadašnje suradnje, uključujući i posredovanje pri dobrovoljnoj predaji i izručenju optuženika. Povremena kritika nekih aspekata djelovanja Tribunala nije imala za svrhu ometanje njegova rada, poručuje ministar Granić. Raniji spor Hrvatske sa Sudom oko subpoene državam i državnim dužnosnicima pokazao je da hrvatska Vlada poštuje haaški sud i međunarodno pravo. Za potvrdu svojih stajališta uspješno se izborila pravnim argumentima u postupku pred Sudom. Glede sadašnjeg prigovora ICTY-ja u vezi s izručenjem Mladena Naletilića Tute, Granić u pismu objašnjava da se željelo

završiti započeti kazneni postupak u Hrvatskoj. Međutim, u skladu s Ustavnim zakonom o suradnji s ICTY-jem i Statutom Suda, Hrvatska je spremna u propisanom postupku odobriti izručenje, stoji u pismu. Spor o nadležnosti haaškog suda za kaznena djela u vezi s akcijama Bljesak i Oluja dijelom je rezultat hrvatske osjetljivosti da se te dvije akcije povezuju uz kaznena djela, jer su njima poslije niza godina oslobođena okupirana hrvatska područja. Hrvatska, međutim, prihvaća da je na marginama takvih potpuno legitimnih operacija moglo doći do počinjenja kaznenih djela od strane neodgovornih pojedinaca, stoji u pismu. Također se predlaže da o nadležnosti ICTY-ja u vezi s Bljeskom i Olujom odluči sudsko vijeće ICTY-ja. Postupak bi se mogao voditi kao i u slučaju spora oko subpoene, a Hrvatska će, kao i do sada, poštivati odluku haaškog suda.

Ministar Granić u pismu zaključuje da će Hrvatska poštivati i savjetodavno mišljenje Međunarodnog suda pravde, ako Vijeće sigurnosti odluči zatražiti takvo mišljenje. U Granićevu pismu Vijeću sigurnosti UN-a najavljuje se objavljivanje Bijele knjige i pismo predsjednici ICTY-ja Gabrielli Kirk McDonald o tome kako prevladati sadašnji spor.

Bijela knjiga

“Image” - 2. rujna - Hrvatska je Vlada prihvatila izvješće o suradnji RH s Međunarodnim kaznenim sudom u Haagu (Bijela knjiga). To je snažan dokument da je Hrvatska sa Sudom surađivala temeljito, ozbiljno i u dobroj vjeri, istaknuo je tom prigodom ministar vanjskih poslova Mate Granić. Iz Bijele knjige jasno će se vidjeti da ne stoji teza da Hrvatsku treba osuditi za nesuradnju s haaškim sudom, izjavio je, predstavljajući taj dokument, ministar pravosuđa Zvonimir Šeparović. Prihvaćajući izvješće, Vlada je zadužila Ministarstvo vanjskih poslova da ga što prije prezentira Kontaktnoj skupini i UN-u, te da organizira njegovo prezentiranje u drugim državama putem hrvatskih veleposlanstava.

Bijela knjiga sastoji se od dva osnovna dijela. U prvom se, uz ostalo, obrazlažu različite aktivnosti Hrvatske na otkrivanju i kažnjavanju ratnih zločina, Ustavni zakon o suradnji Hrvatske s haaškim sudom, te kronologija suradnje sa Sudom. U drugom dijelu su prilozi o najtežim zločinima, podaci o ekshumiranim osobama, pregled kaznenih djela počinjenih u Bljesku i Oluji, podaci o najtežim zločinima počinjenim tijekom rata, kronologija rada Ureda za suradnju s haaškim sudom, kronologija rada Komisije za zatočene i nestale i drugo.

Bijela knjiga, istaknuo je ministar Šeparović, treba poslužiti kao odgovor na objede i zahtjev protiv Hrvatske koji je postavila tužiteljica, pa zatim i predsjednica haaškog suda da Hrvatska ne surađuje sa Sudom. Bijela knjiga bjelodano dokazuje da surađujemo od prvog dana, pa i prije osnivanja haaškog suda, da smo od početka dostavljali podatke UN-u, stručnoj komisiji, Međunarodnom Crvenom križu, rekao je Šeparović. Izvijestio je kako je riječ o tisućama dokumenata i izvješća, više od tri tisuće iskaza svjedoka, te podacima o ekshumiranim. Ministar Šeparović upozorio je i na ponašanja nekih medija, prozvivši pritom Globus i Nacional. Ti su mediji prešli svaku moguću mjeru, a to što se nama događa, da naše tajne, naši odnosi, rasprave o stvarima koje su u procesu mogu ići van, to mora zabrinuti ovu Vladu, rekao je. Še-

parović je ponovio da Hrvatska neće dati svoje generale, napominjući pritom da Tuta nije general.

Ministar Granić govorio je i o Vladinu pismu Vijeću sigurnosti, kazavši da je ono dobro primljeno. Naši su argumenti, rekao je, da smo temeljito surađivali, da se vodi postupak oko Tutina izručenja i da će Vlada odlučno izvršiti odluke Suda. Bijela je knjiga dokaz da surađujemo ozbiljno i da će Hrvatska nastaviti ozbiljnu suradnju sa haaškim sudom, štiteći svoje temeljne interese i načela, rekao je Granić.

Zamjenik ministra obrane Krešimir Čosić ustvrdio je kako Hrvatska želi vjerovati da je haaški sud objektivan i nepristran. Ističući da je metodologija rada vrlo važna za utvrđivanje objektivnosti, naveo je kako u ovom slučaju to nije učinjeno. Zaboravlja se 1991. godina, zaboravlja se Vukovar i zaboravlja se i da su tamo počinjene najveće povrede međunarodnog humanitarnog prava, zaboravlja se i 1992. godina. Na taj način stvara se kriva percepcija, zaboravljaju se činjenice i cjelina, slučajno ili namjerno nije važno, rekao je Čosić. Također je naveo da se zaboravljaju zločini nad Hrvatima u BiH, da se ne procesuiraju krivci, te da se minimalizira odgovornost Bošnjaka-Muslimana.

Služite se našim pokroviteljima:

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

DOGAĐAJI ZAJEDNICE

Vijesti iz Londona:

Piknik H.B.Z. Odsjek 530 OGULIN

Ogranak Hrvatske Bratske Zajednice 530 Ogulin izvanredno je aktivan. Pred par dana, 6. rujna, održan je piknik u Talbotvillu. Ovom veselom pikniku prisustvovalo je oko 50 članova s obiteljima, kao i drugi gosti. Raspoloženje je bilo na visini, svi prisutni uživali su u dobrom društvu, izvršnoj hrani, hladnom piću i dobroj zabavi. Organizatori piknika organizirali su, kao i svake godine, turnir u boćanju.

Za dobru zabavu pobrinuli su se naši poznati “Šokci” uz vodstvo gosp. Čarlija Futurića. Njegovih sedam veselih tamburaša i krasne hrvatske pjesme pridonijele su izvrsnom raspoloženju svih prisutnih.

Premalo je reći da nam je bilo lijepo. Ja, u stvari, nemam riječi da opišem dan proveden uz naše drage Hrvate i Hrvatice, kao i naš podmladak koji nam je svima jako važan - jer na njima ostaju naše lijepe i vesele hrvatske tradicije. U našem ogranku 530 Ogulin mi smo zaista sretni, jer naša mladost je uključena u naš rad.

Na kraju, nakon još jednog lijepog dana provedenog među svojim sa izvršnom hranom, hladnim pićem i dobrim društvom: hvala svima koji su došli, hvala svima koji su pomogli, hvala sviračima, našim “Šokcima” i pridružite nam se u H.B.Z. 530 Ogulin.

Ivan Hack

36. nogometni turnir Kanade i SAD

U Torontu, Kanadi održan je 36-i. godišnji nogometni turnir istočne Kanade i SAD pod pokroviteljstvom N.K. “Hrvat” iz Kitchenera. Bilo je zaista divno vidjeti mlade Hrvate iz Čikaga, Floride, Njujorka, Ottawe, Toronta i drugih gradova Kanade i Amerike, kako su se zajedno zabavljali i odigrali ovaj turnir u pravom športskom i prijateljskom duhu.

Kroz dva dana razigravanja, od 25 timova, pobjednik turnira i dobitnik ovog najvećeg pehara su domaćin turnira N.K. “Hrvat” Kitchener, Kanada. Drugo mjesto su osvojili momčad “Jadrana” iz Čikaga, SAD, a treće mjesto pripalo je “Croatiji” iz Hamiltona, Kanade.

Prije utakmice: I. Pavičić, trener Croatie, gosp. Željko Špoljarić, manager i Bruno Pilaš glavni trener Croatia-e u isčekivanju dobrih rezultata.

Turnir je počeo svečanom zabavom mladih Hrvata i nogometaša u petak 3. rujna gdje se je lijepo zabavljalo njih nekoliko stotina do kasno u noć. Prvo razigravanje se održalo u subotu na zemljištu Hrvatskog franjevačkog središta Norval uz piknik sa raznim pečenjem i pićem sa posjetom oko tisuću Hrvata. Nakon cijelog dana igranja, od jutra do mraka, ponovo je održana zabava za mlade i biranje Kraljice turnira. Izabrana je gđica. Katica Kokošarević iz “Croatie”, Toronto. U nedjelju se nastavio turnir na “Centennial” stadionu sa preko tisuću gledatelja. Početni udarac lopte na finalnoj utakmici je izveo generalni konzul Republike Hrvatske gosp. Ivan Picukarić iz Toronta, a trofeje je podijelila kraljica turnira gđica. Kokošarević.

U pauzi između utakmica....

Turnir je završio sa svečanim banketom kojem su se kasnije pridružilo preko tisuću i pol mladih Hrvata i projatelja. Mladi su se toliko veselili i zabavljali uz VIS. sastav “Velebit” iz Toronta, tako da je ta zabava prešla u kaos. Teško je bilo nama starijim osobama gledati kako se ti mladići i djevojke polijevaju pićem, razbijaju flaše i uništavaju sve do čega dođu u krasnoj dvorani. Ipak, razišli su se poslije jedan sat u noći i to sa zadnjom pjesmom “Lijepom našom”. Bilo ih je zaista lijepo slušati kako zajedno glasno pjevaju našu himnu, ali je bilo žalosno gledati ih onako mokre sa skupim odjelima i haljinama kako plešu po razbijenom staklu i razbacanom smeću.

Sada se mi stariji organizatori pitamo gdje to vodi i gdje su to me granice i kako će oni to nastaviti kad mi odemo?

Sve u svemu ovaj trideset i šesti nogometni turnir je protekao izvrsno, ne uzevši u obzir ovaj završetak, kojeg mnogi nisu ni vidjeli, osim nas organizatora. Bio je to još jedno zbližavanje nas Hrvata razbacanih po američkom kontinentu. Čestitke organizatorima i radnicima koji su sve to tako dobro izveli uz ogroman trud bez ikakve naplate, osim pokoje nezaslužene kritike. Čestitke i igračima i vodstvu N.K. “Hrvat” Kitchener, koji su zasluženo po prvi put pobjedili na ovom turniru, a bili su čak četiri puta u finalima. Ove godine vode sa čak 10 bodova na ljestvici Prve lige, a zadnjih nekoliko godina bili su pobjednici Lige i Kupova ovog područja Kanade. Čestitke i Hrvatskom Nacionalnom Nogometnom savezu za Kanadu i SAD koji uspješno vode ovaj turnir kroz zadnjih 36. godina!

Marinko Pipunić, Dopredsjednik Hrvatskog Kluba i N.K. “Hrvat” Kitchener.

"KO SE NAPIJE VODE S BAŠČARŠIJE..."

Smješteno u središtu čudesnih kontrasta, arhitekture i prirode, uvučeno duboko u kotlinu u podnožju Trebevića, leži Šeher Sarajevo. I tako potonulo u kotlinu trpjelo je najezde, i propuštalo ih; sažimalo imeprije i prkosilo im; odolijevalo započetim ratovima i opstalo. Svjetluca na plišanoj pozadini zelenih brda kao drago kamenje rasuto na obje strane rijeke Miljacke. Svaki takav pogled nam donosi zvuke drevne sevdalinke o mahalama i sedrvanima, doratima, mirisnim baščama, o ašikovanju, da bi se zatim pretopio u romansu koja otegnuto izvija sličnu priču samo na latinu jeziku.

Baščaršija, Sarajevo

Sarajevo je mjesto izuzetnog izobitja gdje se susreću različite kulture, religije, pisma, jezici. I malo koji grad može se pohvaliti ovako bogatom mješavinom tradicija sabijenih na tako malom prostoru. Srce ovog grada je Baščaršija, smještena na desnoj obali rijeke Miljacke. Baščaršija je naziv dobila za vrijeme Turaka. Od najstarijih vremena bila je centar privrednog života grada Sarajeva. U njoj je čitav splet specijaliziranih zanatskih centara po kojima su ulice dobile imena: Kovači, Kazandžiluk (kovanje bakra), Kundurdžiluk (cipelari), Čizmedžiluk (čizmari), Kujundžiluk (zlatari) i dr. U gustom spletu uličica još uvijek postoji preko tri deset starih zanata. Atmosfera zanatskih radionica zadržala se do danas, naročito u Kazandžiluku, u kojem po cijeli dan odjekuje zvuk čekića i nakovnja. Zanati se stoljećima prenose "s koljena na koljeno". Posjetitelj koji prvi put kroči na kaldrmu Baščaršije teško će odoljeti mirisu čevapa nadaleko čuvenih baščaršijskih čevabdžinica. Najpoznatija je "Devetka", koju je otvorio Asim Hase - Ferhatović, nekadašnja legenda sarajevskog nogometa. Sarajevska je čaršija stoljećima privlačila karavane s istoka i zapada, jer se ovdje trgovalo na relacijama kontinenata. Zahvaljujući toj međunarodnoj razmjeni dobara, na Baščaršiji su osvitali brojni karavan saraji i hanovi, svratišta i prenočišta za putnike karavana. Zbog njih su nastajale i magaze (skladišta sigurna od provala i požara), kompleksi magaza zvani daire, pa ogromni bezistani (robne kuće). A da bi se putnici i žitelji imali gdje osvježiti i okupati nastajale su po gradu česme, sadrvani (vrsta vodoskoka), te javna kupališta, hamami.

Najstariji han u Sarajevu je Kolobara, nastao polovicom 15. st. Stradao je u požaru, pa su od njega ostala tek četiri obodna zida koji danas zakriljuju baščaršijsko ljetno kino. Morića han je posljednji sačuvani karavan-saraj u ovome gradu. Prepoznatljiv je po atrijumu sa prostranim trijemovima, koji su služili za rastovar karavana, te po masivno građenim prostorijama u prizemlju, nekadašnjim magazinima i štalama za konje. Na katu se nalazila kavana i nizovi soba za goste. Zgrada i njeno ime vezani se za dramatične događaje i pobunu Sarajlija protiv postupaka turkih vlasti polovinom 17. st., a bila je središte narodne vlasti u vrijeme otpo-

ra austro-ugarskoj okupaciji. Morića han je resturiran i adaptiran, pa je danas poznat kao ugostiteljsko-turistički objekt poznat po specijalitetima bosansko-orijentalne kuhinje.

Nedaleko od njega nalazi se Gazi Husrevbegov bezistan, po koncepciji sličan carigradskoj Misir-čaršiji, odnosno pokrivenim bazarima arapskih gradova.

Šetnja Baščaršijom predstavlja susret s divnim džamijama, bogomoljama drugih vjeroispovjesti, sahat kulama... Od svih sakralnih objekata u gradu najveću pozornost privlači Begova džamija sagrađena 1531. godine. Zanimljivo je da se, pored muslimanskih, ovdje stoljećima usporedno postojale i druge bogomolje sa pratećim institucijama: katoličke, pravoslavne i židovske. Stara katolička crkva nalazi se u Latinluku, između Principovog mosta i hotela "Europa". Izgorjela je 1697. Godine, kada je Eugen Savojski popalio i opustošio Sarajevo. Stara crkva je obnovljena tek 1854. Godine. Bježeći iz Španije, Židovi Sefardi došli su u Sarajevo prije više od četiri stoljeća.

Ako se Sarajevo i po čemu pamti, a ima se po čemu pamtit, onda je to Baščaršija, njegova žila kucavica, njegova stoljetna odrednica. Sarajevo se voli i mrzi u isto vrijeme. Dobroćudno i opasno. U jednom te trenu prigri, u drugom izopći. Voljela sam Sarajevo, a ostavila sam ga. Moralo se. Eto, tako je čovjek često mora protiv sebe.

Sarajevo su gradile mnoge epohe, izgrađivali i utvrđivali mnogi. Bilo je, čini se, svačije, a opet samo svoje....

Zlata Jurić

Prije utakmice uspjela sam "zgrabiti" ovu lijepu fotografiju naše ljepotice gđice Ružice Kokošarević - sada Kraljice 36. Nogometnog turnira Kanade I SAD.

HRVATI OPET ŠUTE

Poslije nedvojbenoga iskustva s generalom Blaškićem, ni jedno sljedeće izručenje hrvatskih branitelja nije bilo pametnim političkim potezom. U najvećoj većini Hrvati ne odobravaju izručenje Štele, ni izručenje Tute, ne odobravaju rad suda u Haagu, pa tako ni suradnju sa staljinistički koncipiranim haaškim političkim procesima. Hrvati danas opet šute, ali šutnja je od najstarijih političkih doba bila lošim znakom raspoloženja puka, naroda, birača. Hrvati su ogorčeni. Američki osvajač može misliti kako mu je svejedno što misle Hrvati, a može misliti kako mu je svejedno što misli bilo koji od naroda koje kani držati u pokornosti, ali krajnji ishod takvoga ludila bio je vidljiv na povijesnim primjerima Rimskoga carstva, Napoleonova carstva, Hitlerova carstva, Ruskoga i Sovjetskoga carstva. Svi ti "vladari svijeta", svi ti globalisti prezirali su mišljenje naroda što su ih osvajali i pokoravali.

Da bismo valjano shvatili što se to zbiva u Haagu, moramo s distancom zbrojiti i oduzeti sve što se zbilo u prošlih deset godina. Hrvati su poslije osam stoljeća neslobode odlučili poživjeti slobodno i samostalno u vlastitoj državi. Hrvatski je narod, pedeset godina poslije tragične podijeljenosti u Drugom svjetskom ratu, ovaj put ustao ujedinjen u antifašističkom otporu srpskim nacističkim osvajačima. Srbi su Hrvatsku napali kad je donijela odluku o samostalnosti, a najvažnije i najokrutnije srpske postrojbe bile su sastavljene od Srba, što ih je jugoslavenska vlast bila nastanila u Hrvatskoj, kao vojnike, stražare, policajce, uhode i kolonizatore. Ti su Srbi tražili autonomiju, otcjepljenje trećine Hrvatske.

Ti su Srbi ubijali Hrvate, klali, silovali, mučili, ti su u Vukovaru izdvajali Hrvate i likvidirali ih. Poslije prvoga hrvatskog otpora, strane su trupe, pod izlikom mirotnih snaga, zaposjele krajeve što su ih prije bili zaposjeli Srbi, ali ih nisu bili sposobni zadržati. Naposljetku je Hrvatska eksplodirala i pokazala neočekivanu snagu oslobodivši sve svoje zaposjednute krajeve, oslobodivši hrvatske krajeve u Bosni i Hercegovini, i pomagavši Muslimanima da se oslobode srpske strahovlade. Hrvatska je pokazala kako bi mogla, uz nešto žrtava, osloboditi i Vukovar, i Banju Luku, i bosansku Posavinu, kako bi, dakle, mogla poraziti čitav srpski kukavički nacistički projekt, koji je sve dotad služio američkim, svjetskim, globalističkim interesima.

Poslije svega utemeljen je sud u Haagu, kojemu je jedina svrha gušenje neočekivane i nepoželjne hrvatske vojne i političke snage. Samosvjesna i vojno snažna Hrvatska je ono što globalistima ruši planove ovladavanja pojedinim područjima. U području "jugoistočne Europe" ne smije biti samostalnih, i samostalno mislećih, a vojno snažnih regionalnih sila, jer time bi bila onemogućena američka vlast nad čitavim područjem. Moguće je samo dopustiti Srbima da se neometano razmahuju po regiji, jer Srbi su kroz povijest nebrojeno puta dokazali kako znaju biti pokorne sluge svojim vladarima, kako za strane vladare znaju obavljati najprljavije poslove, kako znaju biti akindžije, žandari, "čistači" Židova, milicajci. Srbi su pokazali i u napadu na Hrvatsku, kako su vojno posve nesposobni, pa takvi nisu nikakvom prijetnjom globalističkim vladarima.

Hrvatskoj samostalnosti se sudi u Haagu. U Hrvatskoj se s pomoću obavještajno i propagandno vođenih medija izaziva unutarnji razdor, ne bi li se Hrvatima uništilo zajedništvo i ne bi li time postali slabiji. U Hrvatskoj izlazi nekoliko tjednika i jedan dnevni list, što ih izravno financira američka obavještajna zajednica, preko tobožnjih humanitarnih instituta. U Hrvatskoj se svaki tjedan objavljuje i takav apsurd kao što je Nacional, koji se više ni ne usuđava javno se pokazati kao glasilo odjela za jugoistočnu Europu američke obavještajne službe, a glavne kolumne u tom biltenu imaju Janusz Bugajski, načelnik odjela za jugoistoč-

nu Europu, i žena (!) američkoga veleposlanika u Hrvatskoj, vjerojatno službenica nekoga sličnog odjela.

U Hrvatskoj su pod stravičnim pritiskom "međunarodne zajednice" amnestirani svi srpski ratni zločinci, svi koljači, svi silovatelji, svi straž služba, već godinama piše kao o zločinačkim akcijama. Bosnu i Hercegovinu su pod izlikom mirotnosti, na prijevaru osvojile američke trupe i u njoj uvele vojnu vlast. Iz te zemlje Hrvate istjeruju, a da bi bilo lakše - američki tužitelji vode protiv hrvatskih branitelja proces u Haagu. U Hrvatsku, pod neprestanim prijetnjama Amerikanci nasilno opet naseljavaju Srbe, u kuće koje su obnovljene hrvatskim znojem i krvavo iscijedenim kunama, bez pomoći izvana, opet kao žandare buduće Jugoslavije, ovaj put zvane "Jugoistočna Europa". Predvodnik toga Žiknog kola, Žika Klein, s cigarom u zubima, cerekajući se prezeao je čak i rupu na hrvatskoj granici prema Srbima. Tuđmanu svaki drugi dan stiže prijetnja suđenjem u Haagu, a tako i svim sudionicima hrvatskoga oslobodilačkog boja.

Sudište u Haagu postalo je mjestom na kojemu je gotovo već časno biti, jer poput jugoslavenskih staljinističkih sudova, taj sud sudi hrvatskom "nacionalizmu". Povijest se opetuje, ali ovaj put nakon velike provale hrvatske snage i samosvijesti. Ovaj put u deset godina, Hrvati su shvatili kako ne samo što imaju želju stvoriti hrvatsku državu, nego za nju imaju i osobne hrabrosti i vojne snage. I unatoč svemu tomu, Hrvatska ima tzv. "umjerenih" političara, ima integralističkih stranaka, poput SDP - a, ima tzv. "Europljana", ima ljudi koji ne razumiju kako kolaboracijom sa globalističkim osvajačima režu i onu granu na kojoj sami sjede. Ali, Hrvatska ima i većinu, koja je shvatila svoju snagu. Većinu naroda, koja šuti. Većinu, koja je razočarana, ogorčena, traži nove ljude i traži promjene. Većinu, koja od političara traži da obave svoj posao, da štite zemlju i njezine građane. Hrvatska ima većinu, koja će htjeti progovoriti na izborima, a ako izbore budu krivotvorili američki osvajači, tada će hrvatska većina pričekati svoj novi trenutak. Svatko tko ima zle namjere prema Hrvatskoj, mora se bojati šutnje hrvatskog naroda.

Maja Freundlich, "U sridu", Vjesnik, 5.09.99

OD NAS SE OČEKUJU KONKRETNI KORACI

ZAGREB, 2. rujna - U međunarodnoj zajednici prisutna je zamjetna nervoza zbog akumulacije događaja u Hrvatskoj, od koje se više ne želi čuti snažna retorika već se očekuju konkretni koraci koji će dovesti do ispunjenja temeljnih zahtjeva, rekao je u četvrtak vođa hrvatske misije pri OESS-u u Beču Mario Nobilo.

Komentirajući izlaganje Bernarda Ponceta pred Stalnim vijećem OESS-a, prvo otkako je on prije dva i pol mjeseca preuzeo dužnost vođe misije OESS-a u Hrvatskoj, veleposlanik Nobilo je u telefonskom razgovoru za Hinu rekao da su na raspravi prevladavali kritički tonovi i to oko cijelog niza pitanja - od povratka izbjeglica, sigurnosnog stanja u Podunavlju i nesuradnje s ICTY-em, do nepostizanja političkog konsenzusa oko izbornog i zakona o HRT-u.

"Međunarodna zajednica iskazuje nervozu zbog akumulacije događaja u Hrvatskoj u ovom, predizborno, trenutku i od Hrvatske više ne želi samo snažnu retoriku, već da završi određene stvari, kao što su izborni zakon, određivanje datuma izbora, suradnja s Haaškim sudom i druge stvari", rekao je Nobilo. Činjenica je da je Hrvatska trenutačno suočena s dosta problema, a da je vremena malo, zbog čega međunarodna zajednica od nje očekuje žurno djelovanje, kako bi uspjela ostvariti temeljnu namjeru stvaranja što demokratskijih i poštenijih uvjeta za predstojeće izbore, rekao je Nobilo. Hrvatska je, prema njegovim riječima, već po-

Nastavak na strani 8

Zvonimir Šeparović: U Ponedjeljak prvo ročište u Haagu - HRVATSKA PROTIV JUGOSLAVIJE

ZAGREB - Ovih dana započet će postupak koji je pred Međunarodnim sudom pravde Hrvatska pokrenula protiv Jugoslavije, Srbije i Crne Gore zbog kršenja konvencije o zločinu genocida - najavio je ministar pravosuđa Zvonimir Šeparović na jučerašnjoj konferenciji za novinare u Zagrebu.

- Tužbu smo predali u svibnju, a na prvom ročištu bit će predstavnici Republike Hrvatske i naš zastupnik David Rivkin. Želimo dokazati da je Jugoslavija počinila genocid, da je izvršila napad na Hrvatsku u trenutku njezina stvaranja i da su pritom počinili ogromne zločine za koje mora odgovarati država, naknadom štete i moralno. Pokazat će se da je protiv Hrvatske bila na djelu genocidna politika stvaranja velike Srbije, pri čemu je ubijeno više od 15.000 ljudi, 50.000 je invalida, 18.000 je prognano, i sve ono što dokazuje i Bijela knjiga koja će ovih dana izaći iz tiska - rekao je, najavljujući na kraju da će prvo ročište biti idućeg ponedjeljka. Rekao je i kako je David Rivkin, suprotno tvrdnjama nekih novina, vodeći pravnik, koji je diplomirao na Columbiji, magistrirao na Školi za vanjske poslove Georgetown, da je bio i savjetnik u Bijeloj kući i ministarstvu pravosuđa SAD - a te ima bogato iskustvo u pravnim pitanjima za koja ga je angažirala Hrvatska.

Reakcija VS - a će biti, ali ne i sankcija

Sigurno je da će neke reakcije Vijeća sigurnosti UN - a biti, no uvjereni smo da Hrvatskoj neće biti izrečene sankcije, jer za to nedostaje konsenzus prije svega stalnih članica Vijeća sigurnosti - odgovorio je na novinarsko pitanje.

- Koja druga mjera i kakve reakcije mogu biti, to ne znam. Ali ono što možemo poželjeti i očekivati jest da će, upoznavši se sa stanjem stvari, strane države zauzeti razborit stav i da neće napredac osuditi jednu zemlju koja je pružila toliko dokaza o suradnji i sada ne odustaje od suradnje ni u jednom segmentu - rekao je Šeparović. Govorio je i o drugom zahtjevu haaškog tužiteljstva - izručenju Mladena Naletilića Tute.- Postupak je u tijeku, najavljena je žalba Vrhovnom sudu, treba očekivati odluku suda u nekom razumnom roku. Hoće li sud tražiti provjeravanje zdravstvenog stanja, hoće li biti izvršeno kliničko ispitivanje, to je stvar suda - rekao je Šeparović. Na pitanje novinara, Šeparović je objasnio i da Hrvatska nije dobila zahtjeve za izručenje generala - Ne znamo ni za jednu optužnicu protiv generala. Iz Bijele knjige se vidi da je Sud pokazivao interes za neka imena. Da li je to interes za nekoga kao mogućeg svjedoka ili u kakve druge svrhe, to možemo samo nagađati. Mi o tome ne znamo ništa - rekao je.

Sve što govorim rezultat je kolektivne odluke

- Htio bih reagirati i na besprimjenu histeričnu kampanju usmjerenu protiv predsjednika dr. Franje Tuđmana. Zaredali su i napadi na mene u kojima se izvrću moje izjave. Sve što činim i govorim rezultat je kolektivne odluke Savjeta za odnose s Haaškim sudom i sve su odluke donesene konsenzusom - rekao je ministar.

Bijela knjiga uskoro u Haag

Šeparović je najavio da će Hrvatska ovih dana uputiti pismo predsjednici Međunarodnog kaznenog suda u kojem će ponoviti argumente Vlade iz pisma Vijeću sigurnosti o suradnji Hrvatske s Haaškim sudom.

- Nadležnost za "Bljesak" i "Oluju" je pravno - proceduralno pitanje i želimo što je stvar prebačena na čisti politički teren. Dostavit ćemo predsjednici Suda našu Bijelu knjigu, te tužbe i presude za one osobe koje su u Hrvatskoj suđene za zločine počinjene na marginama plemenitih, povijesnih akcija oslobođanja hrvatskog teritorija od okupacije. Zločine su počinili pojedinci, izvan susta-

va, na svoju ruku. Hrvatska ne negira da je bilo zločina, nikada to nije ni rekla, a to dokazujemo i našim presudama. Bilo je gotovo dvije tisuće optužnica, osuđujućih presuda gotovo 1500. Za ubojstva kazne izdržava sedam osoba. Imamo tako osobu koja izdržava kaznu od 20 godina zatvora, što je u tom trenutku bila maksimalna kazna, i osobe koje izdržavaju 15 ili 12 godina zatvora - rekao je Šeparović, dodajući kako je politika kaznenog progona možda mogla biti intenzivnija.

- Želimo se očitovati pred nezavisnim pravnim tijelom o našem argumentu da odričemo jurisdikciju Haaškog suda nad operacijama "Bljesak" i "Oluja" - objašnjava ministar.

Prigovor zbog nacionalne sigurnosti

- U pismu Vlade koje je naša diplomacija već uručila Vijeću sigurnosti rekli smo da se mi ne odričemo da ćemo se ponašati u skladu s odlukom takvog nezavisnog vijeća, s tim da ćemo postaviti mogući prigovor zbog nacionalne sigurnosti. Novi Međunarodni kazneni sud u Rimu predviđa takvu mogućnost. Statut Međunarodnog suda u Haagu nema o tome izričitih odredaba, ali se može i u njemu naći uporište. Pravo na prigovor zbog nacionalne sigurnosti imaju sve države svijeta, zašto to ne bi imala Hrvatska? - rekao je jučer Šeparović. (Večernji list)

Nastavak sa strane 7

duzela mnoge stvari, ali zbog kratkoće vremena koje preostaje do izbora svijet očekuje više i brže. Upravo je "utrka s vremenom", prema mišljenju hrvatskog veleposlanika, uzrok dosad možda najvećeg pritiska i najjačih kritika na sjednicama Stalnog vijeća OEES-a. Zato su, u izlaganju veleposlanika Ponceta manje, a u komentarima osobito predstavnika EU i SAD mnogo više, neke stvari dobile bitno veću težinu od one koju stvarno zaslužuju, poput slučaja ubojstva u Berku s početka kolovoza. "Misija OEES-a boji se ponavljanja takvih incidenata, zabrinuta je zbog moguće radikalizacije u predizborno vrijeme i tu zabrinutost neformalno nam je izravno iznijela", rekao je Nobilo. Kao glavnu prepreku svojoj težnji da stvori što bolje uvjete za izbore u Hrvatskoj, međunarodna zajednica, prema Nobilovim riječima, u ovom trenutku izdvaja tri problema - način glasovanja dijaspore, način glasovanja Srba izbjeglih iz Hrvatske i funkcioniranje medija, osobito Hrvatske televizije.

"To će biti glavni pravci njezina djelovanja" i na tim će područjima poduzimati najveći pritisak i očekivati najviše, rekao je Nobilo, dodajući kako je velika zabrinutost izražena i zbog pomankanja suradnje Hrvatske s Međunarodnim sudom za ratne zločine počinjene na tlu bivše Jugoslavije. Veleposlanik Nobilo rekao je da Hrvatska još ima vremena do 28. rujna, će se pred Stalnim vijećem u Beču naći novo tromjesečno izvješće misije OEES-a o napretku Hrvatske u ispunjenju međunarodnih obveza, čija je izrada već počela. Ali ako do tada ne bude pomaka, rekao je Nobilo, "možemo očekivati još jedno vrlo negativno izvješće". (Hina)

Modern Age Plastics Inc. 50 Fasken Dr., Units 2, 3, 4, Rexdale, Ont., M9W 1K5
Tel. (416) 678-2956
Fax (416) 678-2965

STAN TRTANJ

Custom Plastic Fabrication & Machining
Specializing in Acrylics: Designing, Displays, Advertising, Homeware

Đurđica Ostoja: SPOMENIK ZA VUKOVAR REZULTAT JE MOJE TUGE

Dok sam radila na projektu, u mislima sam vidjela sliku svoga sina Gorana koji je poginuo prije godinu dana

Đurđica Ostoja

Upoma zvonjava telefona prekinula je u petak poslijepodnevni odmor Đurđice Ostoja. Nakon prvih riječi sugovornika s druge strane telefonske žice u trenu se razbudila. Javio joj se Matija Salaj, ravnatelj Zavoda za prostorno uređenje pri Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja. Salaj je obavijestio Đurđicu Ostoja da je njezin rad pobijedio na natječaju za izbor projekta uređenja memorijalnog prostora u Aleji poginulih hrvatskih branitelja u Vukovaru. "Prvo sam mislila da se netko šali sa mnom. No, nakon što me sugovornik uvjerio da je on zaista Matija Salaj i da će moj projekt biti realiziran u Vukovaru, bila sam šokirana. Jednostavno nisam mogla vjerovati", priča nam Đurđica Ostoja.

Rad Đurđice Ostoje izabran je između 22 pristigla rada na natječaj koji je raspisalo Ministarstvo hrvatskih branitelja. Pobjednika su, uz ostale članove Povjerenstva, birali i poznati likovni umjetnici Vasilije Jordan, Kuzma Kovačić i Mladen Pejaković. Povjerenstvo je jednoglasno odlučilo da se u Vukovaru izvede projekt Đurđice Ostoje. Zamišljeno je da spomenik čine četiri bloka od patinirane bronce koji svojim zakrivljenim linijama tvore formu križa. Unutar blokova gorjet će vječno svjetlo, a na stepenasti postament moći će se polagati cvijeće i vijenci. Spomenik zajedno s postoljem će biti visok 4,5 metra. Na samom mjestu grobnice postaviti će se 938 bijelih križeva, za svaku ekshumiranu osobu u Vukovaru.

NADAHNUĆE U TUZI

"Moja je zamisao za spomenik rezultat moje tuge", polagano priča Đurđica Ostoja. "Kad sam radila na projektu, u mislima sam vidjela sliku svog sina Gorana koji je poginuo prije godinu dana. Vukovar je velika hrvatska tragedija, a smrt moga sina za mene je najveća osobna tragedija. Projekt sam radila prema vlastitom osjećaju i svojoj boli za Goranom, ne razmišljajući hoću li pogoditi ukus Povjerenstva".

Goran Ostoja, tridesetjednogodišnji ekonomist i jedini hrvatski stipendist uglednog australskog sveučilišta, poginuo je lani u travnju u teškoj prometnoj nesreći na zagrebačkom Jarunu. Nesreća se dogodila kad je vozač 'opel calibre' u punoj brzini projurio kroz crveno svjetlo na semaforu i doslovce prepolovio 'fiat uno' Gorana Ostoje. U nesreći je poginula i Andreja Šincek, njegova zaručnica s kojom se te godine trebao vjenčati.

Spomenik

Đurđica Ostoja je projekt spomenika napravila u suradnji s arhitekticom Gabrijelom Kiš, kćerkom poznatog hrvatskog arhitekta Dragutina Kiša. Njih dvije su na projektu radile tri mjeseca. Na natječaj za izradu spomenika javio se i njen suprug Tomislav Ostoja. S njim je pak surađivao Dragutin Kiš. Njih dvojica nisu osvojili ni jednu nagradu. "Žene su pobijedile, a mi smo poraženi", kaže Tomislav Ostoja. On je priznati likovni umjetnik koji je dosad imao tridesetak samostalnih izložbi, a njegovi su kipovi postavljeni na nekoliko zagrebačkih lokacija. Osvojio je i prvu nagradu za skulpturu Alojzija Stepinca u Krašiću iako je kasnije postavljena drugonagrađena skulptura, što je izazvalo veliki skandal u umjetničkim krugovima.

"SPOMENIK NISAM RADILA ZBOG NOVCA"

Premda, prema riječima njezina supuga, ima istančan smisao za umjetnost, Đurđica Ostoja nikad se nije bavila umjetnošću. "Nisam umjetnica, nikada mi nije palo na um da se bavim kiparstvom. A i da jest, od čega bismo živjeli? Sve što znam o kiparstvu naučila sam desetljećima gledajući supruga kako radi. No eto, pod stare dane sam se odlučila da se okušam u tome."

Đurđica Ostoja prvi je put iskušala svoj talent kad se javila na natječaj za projekt spomenika Marku Maruliću. Nije osvojila nagradu, ali je njezin projekt otkupljen. Za otkup je dobila osam tisuća kuna. Kad se tom novcu pribroji 25 tisuća kuna, koliko će dobiti za vukovarski projekt, kiparica će, u svojih sedamdeset godina života, od umjetnosti zaraditi 33 tisuća kuna. "Spomenik nisam radila zbog novca. Nisam ni znala iznos nagrade dok mi suprug nije rekao. Zapravo i nije točno kad kažete da ću zaraditi 25 tisuća kuna, jer vjerojatno se od toga odbija i neki porez".

Iako sama, kako i sad tvrdi, nema veze s umjetnošću, Đurđica Ostoja je cijeli svoj život provela uz umjetnike. Osim supruga s kojim je u braku četrdeset godina, i njezin je brat Vladimir Krpan bio akademski slikar. Živio je u Montrealu, u Kanadi, gdje je i umro prošle godine. Premda je Vladimir Krpan za života imao niz samostalnih izložbi i ostvario uspješnu slikarsku karijeru u Sjevernoj Americi, Đurđica Ostoja nema ni jedno bratovo platno. (...)

Razgovor vodila Višnja Gotal (Nacional, 21. 7. 1999.)

NOVI TJEDNIK ZA AMERIČKE HRVATE

Prvi broj tjednika "Croatian American Times" za hrvatske iseljenike u Americi izaći će 10. listopada. Pokretač i urednik lista s redakcijom u New Yorku, slobodni novinar Vjekoslav Krsnik, izabrao je datum održavanja utakmice između Hrvatske i Jugoslavije kao najprikladniji za pojavljivanje lista osnovanog u nedostatku glasila hrvatske zajednice u Sjedinjenim Državama.

- Uz to što bi to mogao biti isplativ projekt, glavni je cilj lista upoznati iseljenike s političkom stvarnošću matice zemlje jer oni uglavnom dobivaju preparirane i iskrivljene podatke, a ne istinu - rekao je Krsnik na jučerašnjoj zagrebačkoj konferenciji za novinare. Novine je predstavio kao projekt deset hrvatskih dioničara koji će zastupati liberalnu orijentaciju, s jasnom socijalnom notom, ali i umjerenim neokonzervativnim stajalištima. Bit će neovisan o političkim strujanjima u domovini kao što su i njegovi pokretači, naglasio je Krsnik. U početku će izlaziti na 16 stranica u nakladi od 10.000 primjeraka, a manji će dio biti distribuiran i u Hrvatskoj. V. W., *Večernji list*, 09. 09. 1999.

"ZLATNE ŽICE SLAVONIJE"

Požezani neosporno vole svoj grad, a čini se najviše ga vole i njime se ponose u danima Glazbenog festivala "Zlatne žice Slavonije" kada se na svakom koraku može vidjeti ljubav prema tradiciji: od uređenih izloga u kojima su s pažnjom prezentirani ručni radovi iz bakine škrinje do plodnog bogatstva na gradskoj tržnici u zlaćanim pletenim košarama. Jedna od tradicija vezana uz početak rujna svakako je folklorna priredba "Požeške berbe grožđa", pa je tako i ove godine, uz nezaobilazne "Trenkove pandure" i rasplesane "Gradske mažoretkinje", kao i članove ponajboljih KUD-ova Požeštine, krenula gradom povorka požeških vinogradara sa zaprežnim kolima Konjogojske udruge "Vallis Aurea" i prikolicama punim grožđa i svakovrsna starinskog vinarskog alata. U fijakeru se provezao i prvi čovjek grada, gradonačelnik Branko Skorup, koji je prigodnim riječima ukazao na povezanost pjesme - tamburice i vina, potvrđujući tako ono što Požežani znaju već punih 30 godina - da je Glazbeni festival "Zlatne žice Slavonije" ne samo festival tamburice nego i dobre vinske kapljice. I upravo je tradicionalna degustacija kvalitetnih vina požeškog vinogorja te demonstracije vinogradara iz Kaptola, Kutjeva i Požege vezane uz prerađu grožđa na način kako su to radili naši stari privukla najviše znatiželjnika. I dok se točio slatki mošt, svoje umjeće pokazali su članovi KUD - ova iz Biškopaca, Velike, Pleternice i Bekteža prosipajući po baroknom trgu sitni biser tamburaškog zvuka i veliku otvorenu slavonsku dušu.

Sanja Pok, *Glas Slavonije*, 07. 09. 1999., str. 38.

PREZENTACIJA HRVATSKE KULTURE

Iz Zadra će za Ankonu, a potom u Vatikan, danas biti otpremljeni spomenici hrvatske kulture, što će od 20. listopada 1999. do 15. siječnja 2000. biti postavljeni na velikoj izložbi "Hrvati - kršćanstvo, kultura, umjetnost". Riječ je o oko 150 originala hrvatske kulturne baštine, nastalih od 7. do prve polovice 20. stoljeća, koje će prema vatikanskim najavama dnevno razgledati više od 20 tisuća posjetitelja. Izložba će biti postavljena u Dvorani Pape Siksta V. (Salone Sistino) u sklopu Vatikanskih muzeja i u zavidnom će terminu - uoči i početkom "Svete godine" - predstaviti trinaest i pol stoljeća duhovne i kulturne baštine Hrvata. A. B., *HIC-Pula*, 09. 09. 1999.

NASTUPA FRANK POLITEO

Tenor iz SAD-a hrvatskoga porijekla Frank Politeo nastupit će večeras u 20 sati u Hrvatskom glazbenom zavodu u Zagrebu.

Koncert, na čijem je programu kolaž popularnih arija hrvatskih i stranih skladatelja, održat će se u humanitarne svrhe - sav prihod namijenjen je, naime, djeci i mladima stradalnicima Domovinskoga rata. Gošća koncerta, koji se održava pod pokroviteljstvom Humanitarne organizacije "Dora" i u produkciji Zagrebačkog opernog studija, bit će Štefica Petrušić, a na glasoviru će svirati Eva Kirchmayer - Bilić i Antun Petrušić. Frank Politeo, koji u San Pedru ima svoj arhitektonski ured, nastupao je diljem SAD-a i Kanade propagirajući hrvatsku glazbenu baštinu. Nastupom u Zagrebu, nakon tri godine, obilježit će svoj 75. rođendan i prestanak aktivnog bavljenja pjevanjem.

Z.R.A., *Večernji list*, 08. 09. 1999., str. 22.

GABI I ARSEN U PODRUMIMA, ROCK NA RIVI

Početkom nove školske godine i završetkom sezone godišnjih odmora, u Splitu će se održati velika pučka fešta pod nazivom 'Sto koluri'. Splitsko Poglavarstvo je za 18. rujna pripremilo sugrađanima bogat kulturno-zabavni program, a prema riječima Vesne Podlipec, dogradonačelnice, postoji velika mogućnost da ovogodišnji sponzor Sto koluri bude Turistička zajednica grada, jer ovaj događaj doprinosi produžetku turističke sezone i promidžbi Splita. U organizaciju se uključila i kavana Semafor koja će o svom trošku upriličiti zabavni program, a Poglavarstvo poziva i ostale ugostitelje da se na takav način priključe fešti.

Program će se održavati na više lokacija u centru grada, glazba će odgovarati svim generacijama, a imena izvođača bit će poznata slijedećeg tjedna. Ono što je za sada sigurno jest nastup Gabi Novak i Arsena Dedića u podrumima Dioklecijanove palače. I ovogodišnja fešta započinje u sumrak promenačnim nastupom mažoretkinja i limene glazbe. Na poljani Grgura Ninskog na svoje će doći ljubitelji jazza, na Peristilu će se održavati prigodni program, najvjerojatnije klasične i popularne glazbe, a na Pjaci koncert klapa. Cjelovečernji program u kojem će nastupiti djeca, kulturno-umjetnička društva te splitski glazbenici održat će se na Prokurativama, a Riva je rezervirana za takozvanu splitsku rock scenu. D.D., *HIC-Split*, 10. 09. 1999.

Služite se našim pokroviteljima!

Igrači "Croatie" Toronto na 36. nogometnom turniru, u odmoru pred utakmicu. U sredini je Kraljica "Croatie", Gđica. Ružica Kokošarević

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 42, 15. IX, 1999

GLASOVANJE U DEVET IZBORNIH JEDINICA PLUS DIJASPORA

ZAGREB - HDZ je jučer točno u podne uputio svoj prijedlog izbornog zakona u parlamentarnu proceduru, objavio je pola sata nakon toga šef HDZ-ova Kluba zastupnika Vladimir Šeks na konferenciji za novinare, na kojoj su uz njega bili i potpredsjednici Sabora Jadranka Kosor i Žarko Domljan. Već idućeg tjedna u proceduru će i prijedlog zakona o izbornim jedinicama, a prema Šeksovim očekivanjima, o oba bi se trebalo raspravljati 23. ili 24. ovog ovog mjeseca u prvom čitanju te bi oba trebala biti usvojena najkasnije do 15. listopada. Što prije bude moguće, višestranačka i stručna skupina izradit će prijedlog pravila o praćenju izborne kampanje na HRT- u, a konačnu će odluku donijeti Vijeće HRT-a.

Izborni prag 5 posto

HDZ - ov prijedlog izbornog zakona napisan je na temelju predložka koji je napravila stručna skupina u ožujku ove godine te Sporazuma sklopljenog sa strankama oporbene šestorice 25. svibnja, kao i na temelju dogovora s drugim parlamentarnim strankama. HDZ predlaže da se u Hrvatsku uvede razmjerni izborni sustav, u kojem bi država bila podijeljena u devet izbornih jedinica, a za hrvatske državljane izvan Hrvatske bila bi formirana posebna, 10. izborna jedinica. U svakoj domaćoj izornoj jedinici biralo bi se 12 zastupnika, a u posebnoj bi se izornoj jedinici broj zastupnika odredio nakon izbora metodom nefiksne kvote. HDZ predlaže jedinstven izborni prag od pet posto, ograničeno financiranje (stranka može potrošiti uz proračunski novac najviše dva milijuna kuna iz vlastitih izvora). Izvori novca nisu ograničeni - iako su stručnjaci predlagali da se iz financiranja bilo čije

NEMA KOALIRANJA S HDZ-on, DOPUŠTENE MEĐUSOBNE KOALICIJE UNUTAR ŠESTORKE

Šestorica predsjednika oporbenih stranaka Ivica Račan (SDP), Dražen Budiša (HSLs), Vlado Gotovac (LS), Zlatko Tomčić (HSS), Ivan Jakovčić (IDS), i Radimir Čačić potpisali su jučer u prostorijama LS-a Sporazum o prijeizornoj, izornoj i poslijeizornoj suradnji.

Temeljna odredba Sporazuma jest odluka šestorice da neće koalirati s HDZ-om nakon izbora. Šestorica su kao svoju temeljnu zadaću u Sporazumu odredili promjenu sadašnje vlasti u Hrvatskoj jer je to, kako se ističe u Sporazumu, preduvjet za demokratski preobražaj zemlje i savladavanje gospodarske, socijalne i političke krize.

DOGOVOR O BUDUĆOJ VLADI

Sporazum sadrži i odredbu koja se može protumačiti kao svojevrstan pakt o nenapadanju. Njome se šestorica obvezuju na maksimalnu toleranciju i međusobno uvažavanje te na koordiniranje svoga predizbornog djelovanja bez međusobnih napada i omalovažavanja.

Glavni razlog dosadašnjih nesporazuma unutar oporbene šestorke - koalicija SDP-HSLs - tim je sporazumom na neki način legaliziran od strane preostalih partnera. Naime, u Sporazumu se naglašava kako svaka stranka može slobodno uže surađivati s drugom ili više stranaka i stupati u različite modalitete izborne suradnje, uz obvezu da time ne narušava ukupnu suradnju šest stranaka. Time su stranke Porečke skupine odustale od ideje o zajedničkoj listi šestorice. Svaka stranke šestorke, utvrđeno je Sporazumom, može surađivati i s oporbenim strankama izvan šestorke, no prava i obveze te suradnje stranke rješavaju samostalno.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 42, 15. IX, 1999

izborne kampanje isključe velika javna poduzeća - ali moraju biti legalni i poznati javnosti. Zastupljenost nacionalnih manjina najdelikatniji je dio prijedloga zakona.

HDZ predlaže da se u posebnim jedinicama za manjine bira ukupno pet zastupnika. Po jednoga zastupnika u posebnoj jedinici birali bi Talijani, Mađari i Srbi, jednoga bi birali Česi i Slovaci te jednoga Rusini, Ukrajinci, Nijemci, Austrijanci i Židovi. Postoji ideja da se za nacionalne manjine koje skupno biraju jednog zastupnika uvede rotirajući mandat, čime bi se omogućilo da do kraja parlamentarnog razdoblja svaka da jednog zastupnika (u tom slučaju nijedan ne bi bio u Saboru pune četiri godine).

Bez dopisnog glasovanja

U prijedlogu HDZ - ova izbornog zakona nema dopisnog glasovanja za hrvatske državljane izvan Hrvatske, što je tražio HSP. Bilo bi to presloženo i skupo, a s malim učincima, pa je HDZ protiv toga. Ako HSP izađe s takvim amandmanom, većina u HDZ - u neće glasovati za to, rekao je Šeks. Novinare je zanimalo kako će glasovati Srbi koji su napustili Hrvatsku, a Šeks je odgovorio da oni nisu dijaspora te da je temelj njihova prava državljanstvo. Ako to imaju riješeno, mogu glasovati u hrvatskim konzulatima u Beogradu, Banjaluci, Kotoru... ili u Hrvatskoj. Šeks je također rekao da se pripremaju izmjene Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, ali se tim izmjenama neće oživjeti nekadašnja odredba da manjine kojih ima više od osam posto imaju pravo na razmjernu zastupljenost u Saboru. (Večernji list)

Jedan od najzanimljivijih dijelova Sporazuma odnosi se na poslijeizbornu suradnju i formiranje predstavničke i izvršne vlasti u slučaju pobjede na izborima. Dogovoreno je da će šest stranaka zajedno formirati vlast, ali će zastupljenost pojedine stranke u toj vlasti biti temeljena na izbornim rezultatima svake od njih

DOPUŠTEN ISTUP IZJAVOM

Strankama je ostavljena mogućnost da bez posebnog obrazloženja, javnom izjavom, odstupe od skupine šest stranaka.

Šestorica u svom sporazumu najavljuju kako će do početka izborne kampanje donijeti zajedničku deklaraciju o osnovnim pravcima poslijeizbornog djelovanja s tim da svaka stranka zadržava pravo na nastup s vlastitim izbornim programom. (Jutarnji list)

PETICIJA ZA NESTRANAČKO NADGLEDANJE IZBORA

Aktivisti nestranačke građanske organizacije GONG (Građani organizirano nadgledaju glasanje) od srijede u 19 hrvatskih gradova provode akciju potpisivanja peticije kojom zahtijevaju izmjene izbornog zakona. Peticijom, koja se provodi u svim većim gradovima Hrvatske, od saborskih se zastupnika traži da u novi izborni zakon uvrste GONG-ov prijedlog članka kojim se reguliraju prava i obveze domaćih, nestranačkih promatrača. Svoj zahtjev GONG, među ostalim, temelji na preporukama OEŠS-a i međunarodne zajednice, danih nakon parlamentarnih izbora 1997. (Jutarnji list)

ŠEKS: HDZ SE NIJE ODLUČNO SUPROTSTAVLJAO KORUPCIJI

Zagreb, Virovitica, - Nakon što je u glasovanju u vodstvu stranke, tijekom kojega se odlučivalo o operativnom šefu izbornog stožera HDZ-a, uvjerljivo porazio Ilica Pašalića, potpredsjednik Zastupničkog doma i Hrvatske demokratske zajednice ponovno se nametnuo kao jedan od najutjecajnijih hrvatskih političara te kao relevantni kandidat za nasljednika predsjednika Tudmana.

Stoga i Šeksove izjave o određenim, najaktualnijim političkim problemima imaju sve veću težinu te autoritativno upozoravaju na HDZ-ve političke namjere uoči izbora.

SVI GRIJESI HDZ-a

Šeks, naime nakon pobjede nad Pašalicem više definitivno ne govori samo u svoje ime, nego i u ime većega dijela vodstva vladajuće stranke.

Posebno je važno da je Šeks i prekjučer, u svom javnom nastupu u Virovitici, kao i u nekoliko drugih istupa u proteklih pola godine, snažno upozorio na neka od najproblematičnijih pitanja u gotovo 10-godišnjoj vladavini HDZ-a priznajući, istodobno niz pogrešaka koje je njegova stranka dosad počinila.

Potpredsjednik Hrvatske demokratske zajednice Vladimir Šeks u petak je u Virovitici, na svečanoj sjednici u povodu Dana Županije, rekao kako toj stranci više nije dovoljno ono što je postigla, nego da će na predstojećim izborima morati ponuditi novu politiku, ali istodobno priznati svoje grijehove i propuste kako bi biračima pokazala da je spremna ispraviti sve pogreške koje su, prema njegovim riječima, bile neminovne u 10-godišnjem vladanju.

S potpredsjednikom Šeksom razgovarali smo o najvećim pogreškama HDZ-a - naravno, prema njegovoj procjeni, u proteklom desetljeću.

U ovoj brzini zbivanja, okrenutosti ka stvaranju države i obrani zasigurno je bilo i subjektivnih propusta i objektivne odgovornosti.

NISKA RAZINA ODGOVORNOSTI

Subjektivni propusti HDZ-a su to što nije brzo i odlučno reagirao na svemoguće pojavne oblike zloporaba, korupcijskih afera, različitih manipulacija i malverzacija koje su omogućile da se osobni, sebični interesi izdignu iznad državnih, nacionalnih, javnih te što nije zaoštrila do krajnjih granica pitanje osobne odgovornosti za savjesno i odgovorno obnašanje svih dužnosti, na svim razinama - od županija, gradova, općina do javnih poduzeća, gdje se često tolerirao opstanak onih koji nisu ni savjesno ni odgovorno obnašali svoju dužnost i koji su gledali prvo sebe. Oni su nemoralnim ponašanjem teško narušili sliku i napore HDZ-a. Zbog toga će jedno od težišta HDZ-a u idućem razdoblju biti zaoštavanje odgovornosti, neovisno o tome tko je i kako pozicioniran sada ili kako je bio pozicioniran u prošlosti, neovisno o stvarnim ili navodnim zaslugama. Kod nas je pitanje odgovornosti i poštivanja zakona, nažalost, na vrlo, vrlo niskoj razini.

-Ne bi li priznanje tih grijeha moglo i negativno utjecati na birače?

-Mislim da narod ne zaboravlja pod čijim vodstvom je stvorena i obranjena Hrvatska. Vjerujem da će se svaki građanin u trenutku izbora pitati kome bi u godinama koje dolaze prepustio kormilo Hrvatske. Isto tako zapitat će se zašto svi napadaju i udružuju se protiv onih koji su imali hrabrosti i odlučnosti stvoriti ono što je hrvatski narod stoljećima priželjkivao. Vjerujem da će najveći dio birača ponovno prepoznati HDZ kao stranku koja je to znala i mogla, ali isto tako i kao stranku koja je svjesna mogućih pogrešaka te koja ih je spremna i priznati i ispraviti. (Jutarnji list, 5.9.99)

Služite se našim pokroviteljima!

Nadbiskup zagrebački mons. Josip Bozanić u Ludbregu:

DRŽAVNE SLUŽBE MORAJU OMOGUĆITI ZARADU ZA PRISTOJAN ŽIVOT!

LUDBREG, Nekoliko desetaka tisuća hodočasnika sudjelovalo je u velikom euharistijskom slavlju u ludbreškom prošteništu Predragocjene krvi Isusove, održanom povodom Svete nedjelje, blagdana ludbreške župe. Misu je služio mons. Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački. U propovijedi je nadbiskup istaknuo da je pred nama vrijeme društvenih i političkih preispitivanja i naglašenoga sumnjičenja. "Svi smo pozvani zauzeti se za slogu i suradnju. Sloga i jedinstvo dar su Božji i vrhovno dobro za hrvatski narod, za opće i nacionalno dobro, za obiteljski život, za siromašne i za mnoge čiji se glas ne čuje. Molimo da svi koji nose odgovornost da vode domovinu imaju dovoljno razboritosti, pravednosti i poštenja za dobrobit i napredak domovine te bolju budućnost naše djece, da državne službe omoguće ljudima zaradu za pristojan život. Bože, spasi nas, jačaj i brani nas" rekao je Josip Bozanić. (Večernji list)

Naši bočari iz kluba "Dalmacija", koji svake nedjelje, čak i u zimi, bočaju u parku Father Kamber kažu: "Sa zadovoljstvom ćemo se slikati za našu "Hrvatsku Iskru"!"

Poznata hrvatska tvrtka ove struke u Kanadi s više od 25 godina poslovnog iskustva.

UGRAĐUJEMO SVOJE VLASTITE PROIZVODE KAO I PROIZVODE DRUGIH RENOMIRANIH PROIZVOĐAČA
UGRAĐUJEMO TOPLINSKI SIGURNE PROZORE I VRATA RAZNIH VRSTA
ZA SVE NAVEDENE RADOVE GARANTIRAMO

Cijene: Naše pravilo je biti povoljniji ili isti u cijeni sa konkurentima

- JOHN JOLIĆ -

1187 Bunhamthorpe Road East,
Oakville, Ontario L6J 4Z2

(905) 257-0334

(905) 257-0329

Fax: (905) 257-0397

VIJESTI IZ KULTURE

MONTREALSKI TRIJUMF PAPIĆEVOG FILMA

"Kad mrtvi zapjevaju" Krste Papića najgledaniji je film na 23. Svjetskom filmskom festivalu u Montrealu, a organizatori su ga uvrstili u kategoriju Svjetski velikani, zajedno s Wernerom Herzogom, Bertrandom Tavernierom, Miklošom Jancsom i Michaelom Cacoyannisom. U montrealском press centru kažu kako je ovogodišnji montrealски festival izuzetno kvalitetan (u njegovim programima našlo se više od 400 filmova prošlogodišnje svjetske proizvodnje). O Papićevu filmu govore sve najbolje: na četiri projekcije dvorana kina Parisien bila je dupkom puna, a reakcije publike pune oduševljenja.

I kritika je veoma dobro primila film. Prema anketi za izbor filmova koji se obavezno moraju vidjeti, provedenoj u "The Gazzete", Papićev film "Kad mrtvi zapjevaju" ušao je među 27 filmova od 400, koliko je prikazano na festivalu. Kritičar tog lista Martin Bilodeau napisao je kako se gorko - humorne scene izmjenjuju iznenađujuće, da bi prije kraja filma humor zanijemio, a gledaoci postali svjedocima osobne agonije junaka i onoga što je uzrokovalo balkansku tragediju... U listu "The Burlington Free Press", kritičarka Susan Green u članku pod naslovom "Dobra kinematografija" ("Bon Cinema") izdvaja najbolje filmove festivala nazivajući ih "Montreal movie extravaganza", među koje ubraja i Papićev "Kad mrtvi zapjevaju" nazivajući ga "vrlo uspješnim gorko ili oštro slatkim filmom o ljudima koji su emigrirali iz ekonomskih i političkih razloga, a potom se vraćaju - ali u što ili kamo?..."

Krsto Papić, koji se nalazi u hotelu Wyndham u Montrealu, u telefonskom razgovoru nije krio oduševljenje prijemom i na tom prestižnom okupljalištu svjetskog filma. Papić je već četvrti put na Montrealskom festivalu, na kojem su njegovi filmovi osvajali nagrade, ali priznaje da nikada nije doživio toliko počasti kao ove godine. Papić nam je također potvrdio kako je njegov film pozvan na brojne međunarodne festivale po cijelom svijetu. Među njima najugledniji su pozivi stigli od Američkog filmskog instituta za festival u Los Angelesu, zatim na Florida Film Festival. Potonji će ove godine prikazati 120 filmova iz čitavog svijeta (festival traje 20 dana), ali samo deset filmova u službenoj konkurenciji, među kojima je i film "Kad mrtvi zapjevaju", dok će Festival biti otvoren filmom "Sve o mojoj majci" Pedra Almodovara, a nagrade za životno djelo primit će ugledni filmski redatelji Norman Jewison i Robert Wise. Direktor Florida Film Festivala drži Papićev film jednim od najboljih u cjelokupnoj prošlogodisnjoj svjetskoj produkciji, a u goste će uz redatelja Papića biti pozvani i glumci Ivo Gregurević i Ilica Vidović.

Papić nas je informirao da je selektor Festivala u Strasbourgu Pierr - Henry Delau također uvrstio film "Kad mrtvi zapjevaju" u program ovog festivala, koji se održava u studenom, a i pozvao Papića da bude članom žirija u Biaritzu. Pierr - Henry Delou je više od 25 godina bio šef prestižne sekcije Tjedna redatelja u Cannesu. Papićev film, također je pozvan na festivale u San Franciscu i Sofiji. Na kraju, Papić nam je priznao da je zahvaljujući brizi oko publiciteta i plasmana filma Tony Mandich Production, on i njegov film prvi put bio cjelovito i profesionalno predstavljen na jednom festivalu. Tony Mandich očekuje potpis ugovora za Papićev film s jednim od američkih distributera za prikazivanje na sjevernoameričkom kontinentu.

Branka Somen, *Vjesnik*, 05. rujna 1999., str. 2. (HIC)

Gosp. Pero Matas, čovjek od kojega možete kupiti HRVATSKU ISKRU (ili se pretplatiti) i gosp. Branko Pašalić (s lijeva na desno) na pikniku Slavenskog Fonda.

ČAROLIJA ZAVRŠENA TOČNO U PONOĆ!

Jubilarni, pedeseti dubrovački ljetni festival završen je u srijedu 25. 8. točno u ponoć. Nakon intoniranja hrvatske himne, ispred crkve sv. Vlaha gdje je prije četrdeset i pet dana ova kulturna manifestacija i započela, brojnim okupljenim Dubrovčanima i gostima najprije se obratio ravnatelj Festivala Frano Matušić: - Kada se s Orlandova stupa spusti barjak, završit će još jedno festivalsko razdoblje na kojemu smo iznimno zahvalni svim umjetnicima. Želim također zahvaliti i Dubrovčanima koji su ostali uz svoju priredbu i opet pridonijeli da se u Gradu osjeća festivalska atmosfera.

Glumac Tonko Lonza je u ime svih umjetnika zahvalio Dubrovniku i dubrovačkom gradonačelniku: - Hvala vam što ste nam dopustili da opet "arecitrano" komedije i vladamo ovim gradom. Sada vam vraćamo ključke od Grada, mira i fortca i nadamo se da ćete nam ih i dogodine opet dati! Dubrovački gradonačelnik Vido Bogdanović dodao je: - Čarolija je završena, a mi ostajemo obogaćeni za još jedno predivno festivalsko ljetno. Zahvalni smo umjetnicima i svima koji su pridonijeli stvaranju ovog festivala za sve napore i trud koje su uložili u nj, stoga: Dodite nam opet i dogodine!

Na svečanoj ceremoniji zatvaranja nastupio je, izvevši splet hrvatskih narodnih plesova, i folklorni ansambl "Lindo". Spuštanje festivalskog barjaka s Orlandova stupa, što je popraćeno himnom sv. Lovre, i njegova predaja ravnatelju Festivala F. Matušiću bio je posljednji čin jubilaroga Dubrovačkog ljetnog festivala.

R. Debeljak, *Večernji list*, 27. 08. 1999., str. 16. (HIC)

Ar – “Če si fkral kozu moraš dati vola.”
Gdo ima vola, taj ima puna kola,
a zakaj da fkradne kozu kak potepuh i lola,
ak more vemut za tristpet ranjčkov vola?

Čverčl mu pod tecum sa bogčija gola
i zato su ga zavezali na štrik
da zible se kak pravde spomenik!
A da bi ga oprali od smertnoga greha,
z terbuha su mu zrezali za orgule meha,
presverdlali mu oko i tu žaklinu slepu
obertali po gradu na kobile repu.

Paličje, korbačl, Herodešove šibe,
tenfaju denes bogce kak krepane ribe.
Nad žveplenim ognom zmučeno lice
jene reš spečene copemice.

A biškup v plašču damastnog pluvijala
popeval je z starinskog misala,
gde latinski se prevučeno pove
da bogcu navek za kmetsku glavu gre.

Ti pismoznanci našl, dični i čalaml,
o, ti humanisti prehumanitaml,
dijaki ti našl grabancijašl,
se je to žoltar pri čarnoj mašl –
kačjega čemera v getsemanjskoj čašl,
gda bahornica s pilkom po orsagu jašl
s hahari, z grobari, peklenskimi pajdaši.

Gdo plašča nezna z vetrom obamuti,
more kak sveča na vetru ftamuti.

ŠOJKA KREŠTALICA

Šojka (Garrulus glandarius L.) ili kako ju još zovu šojka kreštalica, omanja pripadnica obitelji vrana (Corvidae), šumska je ptica, naša gnjezdarica i stanarica. Njezina su životna sredina šume listaša, mješovite i šume četinjača koje nisu previše duboke. Hrastove šume pružaju joj najpovoljnije uvjete i najbolje odgovaraju njezinim životnim potrebama. Šojka se nađe i u većim parkovima, izvan gniježđenja i u voćnjacima, a zimi bliže ljudskim naseljima.

ŽIVAHNA I LIJEPA: Svuda gdje živi, šojku kreštalicu poznaju po živahnosti i lijepoj boji perja, ali i kao pticu neugodna kreštava glasa. Osobito nije omiljena među lovcima, jer upozorava ostale stanovnike šume na čovjekovu nazočnost, a i na ostalo što je opasno i neobično i tako može pokvariti lov. No ne javlja se šojka uvijek svojim glasom, jer zna i oponašati glasanje drugih ptica i druge zvukove. Lovcima daje ukras za lovački šešir - svjetloplava pokrovna krilna pera s crnim prugama.

Kao i velika većina šumskih ptica, i šojka kreštalica kreće se skakučući i stoji po granama i graničicama drveća i grmlja. Osim toga može se kao sjenica držati za koru debila i debljih grana.

GNJEZDI U TAMNIM DIJELOVIMA ŠUME: Šojka kreštalica češće se gnjezdi u tamnim dijelovima šume s gustim podrastom i mladikom, u dubini šume, a i bliže njezinim rubovima i čistinama. Gnjezda su na mladom drveću i grmlju 2 do 6 m visoko, ali i na srednje visokim stablima na visini od 15 i više metara. Na starim visokim stablima šojka se rijetko gnjezdi. Nekada je gnjezdo uz samo deblo, nekada podalje od njega na debljoj grani. Neveliko je gnjezdo zdjelasta oblika, prilično vješto

načinjeno. Vanjski su djelovi ispleteni od tankih grančica, unutrašnji od suhih stabljika trave. Ležaj je nasrt elastičnim korjenčićima, travkama, dlakom. Promjer je gnjezda 21 do 30 cm, visina 11 do 15 cm, promjer ležaja 13 do 18 cm.

Šojka kreštalica može se gnjezđiti i u dupljama drveća. Leglo se sastoji od 5 do 7 (iznimno više) žučkastobjelkastih ili sivozelenkastih jaja koja su poprskana sivosmeđim točkicama ili pjegicama, gušćim na tupim krajevima jaja. Veličina je jaja 28 do 33 mm x 21 do 23 mm.

Šojke kreštalice su svežder. Osim biljne hrane uzima i hranu životnjskig podrijetla, osobito kukce, hvata i sitne glodavce i pljačka gnjezda drugih uglavnom sitnijih ptica. Oponašajući druge ptice, navodno, pronalazi njihova gnjezda. Ljeti pri traženju hrane osobito pregledava krune drveća i veće grane drveća i grmlja te skuplja kukce, većinom štetne.

Uako se pretežno zadržava u krošnjama drveća, hranu najprije traži po zemlji. Prevrće otpalo lišće i traga za žirom i ostalim smetljem, kukcima i drugim. Kao i ostale pripadnike porodice vrana, zna kljunom “kopati zemlju”. Žir, ondje gdje ga ima dovoljno, čini 80 % njezine prehrane. Sjeme kulturnih biljaka jede, rijetko samo u jesen nakon sietve, ondje gdje su polja uz šumu.

Slatkovodni ribolov: Rijeka Bednja

O rijeci Bednji dalo bi se pisati i pisati. U stvari ne znate gdje je ta rijeka ljepša i za ribolov preporučljivija.

Je li to odmah u njenom gornjem toku Maceljska gora, jedna od najljepših dijelova Hrvatskog zagorja, gdje rijeka izvire ili tamo gdje se našla u Trakošćanskom jezeru. Njezin “ludbreški” dio i utok u rijeku Dravu (od četiri rijeke Hrvatskog zagorja jedino se Bednja ulijeva u Dravu) ljepota je za sebe. Odlučili smo se za “u sridu” ove 133 km duge rijeke, koja teče između Ravne gore i Ivančice. O njenih 37 km, brinu ribolovci Novog Marofa. To je područje od sela Margečan pa do granice s Ludbegom. Iako se Bednja u cijeloj dužini čini nevelikom, na mjestima tek desetak metara širokom, u njenim dubljišima krije se krasan riblji fond. U “gornjem” dijelu, uz klena, mrenicu i bijelu ribu, može se pronaći i pokoja pastrva, a nešto niže gotovo sve slatkovodne vrste. Lovili smo kod sela Završje Bela klenove i mrenice u društvu Slavka Meistera, predsjednika Hrvatskog sportsko-ribolovnog saveza. Riba je dosta dobro radila, a kako smo saznali od ovog velikog zagorskog zaljubljenika u ribičiju, na novomaroškom području Bednja je mjestimice duboka i do 3-4 metra. Uz štuku, pojedina mjesta su poznata po somovima. Ove godine ulovljen je primjerak težl od 50 kg. U Bednji plivaju i šarani teški 14-15 kg, a na pojedinim pozicijama dobro se lovi i smuđ težak 4-5 kg.

Od ribolovnih tehnika moguće je prakticirati sve. Od klasičnih dubinskih (s prirodnim ili umjetnim mamcima) - sa ili bez plovka, pa do onih u pokretu (blinkeraških i mušičarskih). Nedavno su baš na Bednji službeni trening i “majstorice” održali reprezentativci Hrvatske u ribolovu živim mamcima na brzim vodama, uoči odlaska na SP u Italiju.

Dnevna dozvola za ribolov na Bednji stoji 50 kuna, a može se nabaviti, između ostalog, u restoranu “Marof” u Novom Marofu.

Uza sve ribolovne užitke, pitomi zagorski kraj pruža i druge mogućnosti izletničkog turizma. (S. Slavinić, Jutamji list)

**Pretplatite se na
“HRVATSKU ISKRU” još danas!**

BROVLASNIK OCIJENIO BROD NAJBOLJIM NA SVIJETU

U brodogradilištu “3 maj” jučer je isporučen prvi iz serije od ukupno četiri tankera za prijevoz nafte i naftnih proizvoda ugovorenih za naručitelja “Scorpio Shipmanagement” iz Monaka. Riječ je o panamaxu “Margara” dužine 228, širine 32,2 te visine 20 metara i maksimalne nosivosti 71.000 tona. Sam brodovlasnik gospodin Glauco Lolli - Ghetti koji je protekli vikend boravio u riječkom brodogradilištu kako bi osobno sudjelovao u primopredaji broda, izrazio je veliko zadovoljstvo kvalitetom gradnje i po njegovom mišljenju, a radi se o iskusnom brodovlasniku, to je trenutno najbolji products carrier, panamax veličine na svijetu s obzirom na složenost gradnje.

Mislim da ta ocjena nije pretjerana i bilo ju je jako ugodno čuti, pogotovo što je riječ o našem starom klijentu za kojeg smo gradili dva broda prije 12 godina i koji je ovom novom narudžbom ponovno “3. maju” iskazao povjerenje. Učinit ćemo sve da ga i opravdano rekao nam je predsjednik Uprave riječkog brodogradilišta inž. Sanjin Kajba, te dodao kako to ovisi o brzini realizacije već usvojenih odluka Vlade za dovršetak sanacije “3.maja”, odnosno o ublažavanju sadašnjih izuzetno ozbiljnih financijskih problema koji već izazivaju zastoj u proizvodnji, a u koliko se uskoro ne riješe nastat će velike i nepopravljive štete.

PRORAČUN U MINUSU ČETIRI MILIJARDE KUNA

Hrvatska narodna banka prošlog je tjedna jasno rekla kako ne vidi prostor za smanjivanje poreznih stopa bez većih promjena u raspodjeli društvenog proizvoda i u ukupnoj društvenoj potrošnji. Centralna banka napominje da je ukupni manjak u državnom proračunu potkraj srpnja već dosegao oko četiri milijarde kuna, a da se negativan saldo u državnoj blagajni vuče već sedam mjeseci bez prekida. Prisjetimo li se dugova države prema centralnoj banci, postaje razumljivije zašto se Savjet HNB - a neuvičeno odredio prema smanjivanju PDV - a. Država je, naime, u proljeće ove godine od središnje banke posudila 1,370 milijardi kuna, a taj novac mora biti vraćen do kraja godine. Država uz to duguje Dresdner banci 350 milijuna eura, koji također dospijevaju na naplatu još ove godine.

Opasnost za stabilnost tečaja

Kako se proračunski deficit i dalje nakuplja, centralna banka naći će se pod još većim pritiskom nego inače ako bi se smanjivali prihodi, a ne i rashodi države, te mirovinskog i zdravstvenog fonda. Račun bi mogao biti dostavljen na njezinu adresu. No, u toj situaciji više se ne bi mogla zadržati ni stabilnost cijena, ni stabilnost tečaja. Reakcije iz Ministarstva financija na oštro upozorenje Hrvatske narodne banke samo dopunjuju argumente koje su naveli centralni bankari. O smanjenju PDV - a ne može se govoriti ako se ne govori o smanjenju državnih rashoda, a to će upravo u ovom trenutku biti posebno teško. Naime, dinamika prihoda i rashoda državnog proračuna ove je godine specifična utoliko što kapitalni prihodi (5,7 milijardi kuna od privatizacije) trebaju popuniti proračun tek u posljednjem tromjesečju ove godine, a rashode treba podmirivati redovito. K tome, državni proračun ove godine mora izdvojiti više nego ikad prije da bi pokrpao mirovinski i zdravstveni fond.

Pomoćnica ministra financija Martina Dalić navodi sljedeći podatak: 1994. godine državni je proračun pomogao mirovinskom fondu s tri milijuna kuna, a ove godine u taj će fond transferirati šest milijardi kuna. Slično je i sa zdravstvenim fondom, u koji je

Naime, u izgradnji su i preostala tri tankera za naručitelja iz Monaka, od kojih bi jedan morao biti dovršen do konca ove godine, a preostali tijekom 2000. Pored ovih brodova u knjizi narudžbi “3.maja” još je pet ugovorenih gradnji i to još dva panamaxa i tri manja chemical tankera. s utvrđenim rokovima isporuke do konca 2001.

Ukoliko dođe do ozbiljnih zastoja u proizvodnji dolaze dakle u opasnost ugovoreni rokovi, što se po riječima Kajbe nikako ne bi smjelo dogoditi, jer bi to nanijelo nepopravljive štete. Po odlukama Vlade iz travnja ove godine za konačni završetak sanacije riječkom bi brodogradilištu trebalo osigurati 50 milijuna US dolara i to ino - kreditima uz pokriće državnih garancija te dodatnih 40 milijuna kuna. Nažalost, ove se odluke, premda je puno puta već intervenirano i ukazivano na hitnost, veoma sporo realiziraju. Trenutno, kako čujemo u Upravi “3.maja”, privode se kraju pregovori oko realizacije jednog ino - kredita koji bi ublažio sadašnje teškoće u financiranju proizvodnje, no za cjelovito rješavanje akutnih problema brodogradilišta nužna je cjelovita provedba Vladinih mjera. Inače, isporukom “Margare” čija je ugorena vrijednost 38 milijuna US dolara država je rasterećena garantnih obveza po kreditu u visini 30 milijuna US dolara. (Novi list)

1994. godine iz državnog proračuna uplaćeno 122 milijuna kuna, a ove godine bit će uplaćeno oko 2,5 milijardi kuna. Unatoč tim velikim transferima, oba fonda jedva da će moći sastaviti kraj s krajem. Država bi se, doduše, mogla kod centralne banke još malo zadužiti, jer zakonski limit za posudbu od HNB nije do kraja iskorišten. Zakonsko je pravo proračuna da u centralnoj banci posudi najviše pet posto od tekućih rashoda, a to je nešto ispod dvije milijarde kuna.

Zaduživanje neprihvatljivo

- No jedno je zakonsko pravo, a drugo je stvar kako bi se to odrazilo na gospodarstvo - kaže Martina Dalić, tumačeći zašto upadanje države u još veći dug prema centralnoj banci ne bi bilo dobro. Pojednostavljeno rečeno, ako bi središnja banka dala još kredita državi, manje bi ostalo za bankovni sustav, a kreditni potencijal banaka prema privredi i sada je vrlo sužen. Centralna banka očekuje suprotno, ona očekuje da će država uredno vratiti dug prema HNB, te da će se više novca moći usmjeriti bankovnom sustavu ili gospodarstvu. U takvom uvjerenju, stručnjaci centralne banke prognozirali su da će u drugoj polovici ove godine doći do oživljavanja gospodarstva, no ako država ne bi mogla vraćati dug HNB - u, ta se prognoza neće ostvariti. Više nego razmišljanjem o smanjivanju PDV - a, u Ministarstvu financija trenutačno zbog svega toga zaokupirani su poslovima oko prodaje Hrvatskih telekomunikacija. Skandinavski i njemački interesi za sudjelovanje u tom privatizacijskom poslu prošli tjedan su primljeni čak kod premijera. Ti poslovi, kako doznajemo, dobro se odvijaju, a konačni ishod trebao bi se znati do kraja ovoga mjeseca. (Večernji list)

**Da li imate slike koje želite podijeliti
s nama? Pošaljite nam ih još danas!
Sve je moguće!**

HRVATSKA AVIOKOMPANIJA MEĐU 14 NAJPOUZDANIJIH

U sveobuhvatnom istraživanju sigurnosti letenja pedeset zrakoplovnih kompanija koje za čarterske linije koriste njemački turoperator hrvatska zrakoplovna kompanija "Croatia Airlines" svrstana je među njih četnaest koje su ocijenjene kao seriozne tvrtke u koje njemački putnici mogu imati povjerenje. "Fokusovo" istraživanje bilo je povodom jučerašnje konferencije za novinare u "Croatia Airlines" na kojoj je Ivan Mišetić, predsjednik uprave naše zrakoplovne kompanije, najavio i potpuno opremanje flote zrakoplovima "airbusa" do kraja listopada, kada će i posljednji "boeing" biti isporučen vlasniku. Inače, sigurnost pedeset kompanija u "Focusovu" istraživanju ocijenjeno je ocjenama "oprez", "upitna", "skloni kvarovima" te "ozbiljna". (Vjesnik)

RIJEKA PREDSTAVILA DJEČJU KARDIOKIRURGIJU

RIJEKA, Riječki KBC nedavno je pokrenuo odjel dječje kardiokirurgije, u sklopu kojega su dosad obavljene četiri operacije u kojima je, osim liječnika Vlade Ahela i Ognjena Simića, sudjelovao i stručnjak iz Dusseldorfa doc. Dr. Berndt Korbmasher.

Dok je cijena takve operacije u svijetu oko 30.000 DM, riječke su operacije stajale petnaestak tisuća maraka svaka, a sredstva za njih su osigurali HZZO i KBC Rijeka. U riječkom je KBC-u dosad obavljeno 350 zahvata na otvorenom srcu, a sljedeći planovi vezani su za transplantaciju srca i jetre.

BRITANCI RAZMINIRALI BRODSKO IZLETIŠTE

SLAVONSKI BROD: Colin Munro, britanski veleposlanik u Republici Hrvatskoj predao je jučer u Slavonskom Brodu brodsko-posavskom županu Mirku Tomcu certifikat o završetku razminiranja dalekovoda u izletištu Poloj i gradskoj četvrti Bjeliš, što je sa 50.000 funti financirala britanska vlada.

Pirotehničari zagrebačke tvrtke ABCD, koja obavlja taj posao u Poloj i Bjelišu, dosad su razminirali 120 tisuća četvornih metara, a još im preostaje oko 80.000 četvornih metara na tom području.

DJECA BRANITELJA BEZ BESPLATNIH KNJIGA

SPLIT, Neposredno prije početka školske godine Ministarstvo prosvjete i sporta objavilo je kako nije osiguralo novac za besplatne knjige djeci branitelja i invalida Domovinskog rata te djeci iz socijalno ugroženih obitelji. Nakon toga Narodne novine su obavjestile škole da moraju platiti knjige koje su već pripremljene za djecu s povlasticama, ako ih žele podignuti. Zbog toga se roditelji djece branitelja pitaju što će s knjigama koje su već dobili: hoće li kupovati one koje im nedostaju, hoće li im netko nadoknaditi taj novac, te što je s knjigama koje su naručili preko Narodnih novina. U knjižari Logos-tours d.o.o. iz Splita kažu kako se Ministarstvo prosvjete ponijelo neodgovorno prema roditeljima i djeci. Ono je obećalo i dalo uputstva osnovnim školama o pravu na besplatne knjige za predstojeću školsku godinu. "Smatramo da se ovo nije smjelo dogoditi, posebno onima čiji su roditelji dali život da bi danas imali i hrvatske škole.", kažu u Logosu. (Jutarnji list, 1.9.)

STOJEDINICA NAJSLUŠANIJA RADIOPOSTAJA U ZAGREBU

Zagreb, - Zagrebački Radio 101 najslušanija je radiopostaja na području grada Zagreba. Uznimnu popularnost kulturne Stojedine službeno dokazuju i rezultati istraživanja "Mediji u Hrvatskoj - komercijalne lokalne radiopostaje", koje je u svijetu provela agencija Puls.

Pulsovo istraživanje je pokazalo da čak 20 posto ispitanih Zagrepčana najradije sluša Radio 101, dok je na drugom mjestu po slušanosti Obiteljski radio sa 17 posto. Vrlo dobru slušanost bilježi i Narodni radio koji je kao svoju najdražu postaju istaknulo 16 posto ispitanih Zagrepčana. Za Radio Sljeme kao najdraži radio odlučilo se 13 posto ispitanika u Zagrebu, a jednaki postotak Zagrepčana najradije sluša Otvoreni radio koji emitira strani glazbeni program. Osam posto ispitanika istaknulo je kako najradije sluša Radio Zagreb 1. Sve ostale lokalne radiopostaje u Pulsovu su istraživanju skupile 14 posto slušaateljskih glasova. (J.L.)

ŽUPANIJAMA ZA POTICAJ TURIZMA 20 MILIJUNA KUNA

Zagreb - U Ministarstvu turizma jučer je održan sastanak s županima i županima svih hrvatskih županija o aktiviranju poticajnih sredstava za razvitak malog i srednjeg gospodarstva. Predstavnici županija obaviješteni su da su iz državnog proračuna za ovu godinu osigurana sredstva za poticanje malog i srednjeg poduzetništva u turizmu na ruralnom prostoru u iznosu od 20.18 milijuna kuna (J.L.)

POPUNJENI LETOVI IZ LONDONA I MANCHESTERA ZA DUBROVNIK

Dubrovnik - Tijekom posljednjih dana iznimno dobro popunjeni čarter letovi Croatia Airlinesa iz Londona i Manchestera prema Hrvatskoj, za koje se zbog pojačanog interesa Engleza za našu zemlju traži karta više, među turističke radnike Dubrovnika unišli su dozu optimizma jer je kosovska kriza nekadašnjem jadranskom turističkom divu ovog ljeta učinila neprocjenjive štete. Prema riječima direktorice TZ Dubrovnika Nives Miloš, iz Engleske bi na dubrovačko područje uskoro trebale stići veće organizirane grupe turista koje će konačno označiti "come back" Engleza na najjužniji dio naše obale. Očekuje se i određeni broj individualaca, a riječ je uglavnom o britanskim nogometnim navijačima zainteresiranim za utakmice svojih klubova u Zagrebu i Osijeku. "Mislim da će ta sportska događanja biti izvanredna promidžba dubrovačkog i hrvatskog turizma u cjelosti", istaknula je Nives Miloš. (J.L.)

Služite se našim pokroviteljima:

TRAVEL SERVICE LTD.

3045 SOUTHCREEK ROAD, UNIT 1
MISSISSAUGA, ONT. CANADA L4X 2X6

JOHN LONCAFFO
President

TEL: (905) 602-8900
FAX: (905) 602-8800
MOBILE: (416) 399-4335

Petrica Kerempuh

Uz naivnu umjetnost i glagoljicu, dio naše kulture, koja nas Hrvate odjeljuje od ostalog svijeta je, i čini je posebno, svakako je i lik Petrice Kerempuha. Kad se govori o hrvatskoj kulturi te tri stvari se svaki puta spominju, i razrađuju, jer su samo naše i na svoj posebni način objašnjavaju i prikazuju Hrvate. U HRVATSKOJ ISKRI br. 38 malo smo vam govorili o naivnoj umjetnosti, a danas vam predstavljamo Petricu Kerempuha, veseljaka, lutalicu,

PETRICA KEREMPUH, lik pučkog lakrdijaša. Izmislio mu je ime (kerempuh, trbuh) i u hrvatsku književnost uveo varaždinski kajkavski pisac J. Lovrenčić (1787-1842) u svojem djelu *Petrica Kerempuh iliti čini i življenje človeka prokšenoga*, Varaždin 1834. Riječ je o zbirci od 15 pripovijedaka koje uokviruju priče o rođenju i smrti glavnog junaka, između kojih se redaju one o njegovim dogodovštinama. Veći dio zbirke čine prijevodi ili preradbe priča o njemačkom pučkom lakrdijašu skitnici Tillu Eulenspiegelu, koje su nakon duge usmene tradicije prvi put tiskane 1515. Kao i Eulenspiegel, i Petrica Kerempuh pokušava letjeti, učiti magaraca čitati, putuje svijetom (jedamput čak i do Londona), i obavlja različite zanate samo da bi nasamario druge. Lovrenčić u svojoj preradbi izostavlja motive poruge katoličkom svećenstvu i prostote kojima obiljuje njemački izvor. U nekim se pričama Lovrenčić uopće ne oslanja na Tilla Eulenspiegela već na pučku i književnu tradiciju o grabancijašu (Tita Brezovačkog) kao borca protiv narodnog praznovjerja. Nadalje, Petrica Kerempuh poučava čitatelja o bolestima domaćih životinja i ustaje protiv progona vještica. Ipak, mnoge priče o Petrici Kerempuhu, a osobito njihov dodatak (Prilošek), obiluju motivima ismijavanja žena.

Slika Petrice Kerempuha (s jednog umjetničkog tanjura, autor nepoznat)

Nakon Lovrenčićeve smrti izašlo je u Hrvatskoj mnogo pučkih zbirki pripovijedaka o Petrici Kerempuhu koje mahom odbacuju priču grabancijaško-poučnog tipa, te se više vezuju uz lakrdijašku tradiciju Eulenspiegela ili domaći pučki humor. Na tu se pučku lakrdijašku tradiciju prislonio i Miroslav Krleža u svom remek-djelu *Balade Petrice Kerempuha* (Ljubljana 1936, drugo prošireno izdanje Zagreb 1946.) Lik pučkog zabavljača, koji se inače izravno pojavljuje samo u dvjema baladama (*Petrica i galženjak* i *Komendijaši*) poslužio je Krleži kao nositelj interpretacije hrvatske povijesti gledane "odozdo", u kojoj ključna mjesta zauzimaju Gupčeva seljačka buna 1573, turska osvajanja, odumiranje kajkavskog jezika nakon ilirizma i socijalni položaj hrvatskog puka. (Hrvatski leksikon, str. 254-255)

Miroslav Krleža:

PETRICA I GALŽENJAKI

A.D.1570

*Na galgama tri galženjaka,
tri tata, tri obešenjaka,
pod njimi čarni potepuh
tamburu svira Kerempuh.*

*Smude, cafute, kaj vam je teca
zažegla lice kajti pereca,
glas posluhnete kajkavskoga jazbeca!*

*Se je to vražja zamotavka,
pod tabanom goruča žerjavka,
a hudodelnika raščetverenje
najsakodnevneje je nam pripečenje.
Zgublenje glavno, strašna kaštiga,
človek se denes friga kak liga.*

*Si sfruštani i zbulani kaj šmerčete bez nosa,
bistričkih bogcov procesija bosa,
čifutski signum – zlamenje žuto,
rastergla nas kobila je barzo kruto,
V grofovske gajbe ruži lancov vaših tanec,
a Petrica, žalosni pismoznaneč,
kaj nikaj spametnog zmisli nesem,
neg tožnu ovu kerempuhovsku pesem,
pod galgami kaj ju stambural jesem.*

*Tak je na svetu da za najvećeg suca
smert se s kosum vre oko smuca.
Ne bi ni on lajal navek – "signare –
cum ferro" pekel bokčije kosti stare,
Jemput bu vre negdo "signare cum ferro"
ftargnul i pretargnul to gospocko pero!
Zapamtite kaj vam je Kerempuh rekel –
Hudi bu biškupa odnesel vu pekel.
I Šatan bu spekel grofe i prebendare,
gornice i činža prepune ormare!
Kervavo nam je telo Veronikin Robec,
vre svira v trombentu tovaruš kmet
Matijaš Gobec.*

*Galge, šibe, sohe, žganje,
žveplene vruće skolke,
prangeri i klade
i smerti druge tolke,
pak v tamu i v gajbi kervave parade,
za kmetsku glavu tanec bez pomenjše gnade,
ni v peklju još ni bilo tak smolave balade
da ne bi gladnuš bogec ki od glada krađe
na kraju konca zvitezil svoje jade.*

*Se naše rane, solze, kervave kaštige,
zdrobljena kolena, prebite kotrige,
v lobanji luknja, na galgama još brige,
se to su ipak dragom bogu fige,
gda biškupi kak klafrave papige
pod galgama se mole za blagoslov verige.*

Lijepom našom.....

Mojim očima (i srcem)

Ovih dana se pojavilo grožđe "izabela" po dućanima. Moji ukućani znaju koliko ja uživam mirisu i okusu izabele. Uz razna grožđa ja nekako obično biram izabelu - vjerojatno zbog uspomena, koje me upravo preplave kad god samo vidim to grožđe.

A moje uspomene o grožđu idu zaista daleko! Neke od njih su tako vesele, tako sretne, dok su neke bolne i skoro se bojim prisjećati dana kad sam uživala u nekim vinogradima, jer više ih nema.

Kad pogledate vinograde po Kanadi, zaista su lijepi: okopani, zeleni, čisti, uredni, bogati, ali nešto im fali. Fali im kljet, naša lijepa, stara zagorska kljet!

Više puta do sada spomenula sam svoju kumu Trezu (ne Te-rezu, već Trezu) iz Poljane Gornje, u srcu Zagorja. Moja kuma, koja je bila neobično bistra i pametna seljanka, marljiva, radina - sve predivne osobine u jednoj osobi, bila je, ali i ostala, za mene "pojam". Mi dvije, moja kuma i ja, zagrebačko dijete, zajedno smo išle na pašu, muzle kravu (i ja pila svježije pomuženo mlijeko), ali ipak najveća je čast bila ići s kumom u gorice, u kljet. Nije se svaki dan išlo u gorice, a s kumom ići - bila je posebna čast i veselje. Kljet moje kume je posebno mirisala, jedan stari miris, prožet mirisom vina, koštica koje su se sušile na podu, bačava, voća, grožđa - jedan miris koji mi je ostao u nosu, ali i u srcu. Moja kuma nije nikad išla u gorice, u kljet, bez posebnog kruha, i nečeg za kruh, obično špeka ili nekog mesa i tako su te uspomene na te predivne dane djetinjstva ostale nekako duboko u srcu i kako moje kume već nema na ovome svijetu već godinama, ja nekako nisam doticala te uspomene prejako - sve do danas.

A za nas Hrvate gorice su posebne! Pred par dana netko mi je rekao kako naše vino ne slovi kao nešto posebno na svijetu. Ja očito ne znam dovoljno o vinima, jer mi je svako vino, a posebno hrvatsko, dobro, i ovo me je začudilo, jer mi zaista imamo izvrsno grožđe, majstore u pravljenju vina i onda nam vina nisu baš poznata? No, tko sam ja da o tome sudim? Vi drugi ste majstori, i valjda znate.

Rekla sam da na neke vinograde ne smijem skoro ni pomisliti, jer me upravo srce boli kad ih se sjetim. Kao mladi braćni par (pred 35 godina) moj suprug i ja bili smo u Iloku neko vrijeme. Kao i svi zaljubljeni šetali smo uz Dunav, Ilokom i njegovim uskim, brdovitim uličicama, uživali u izvrsnoj hrani, ali posebno se sjećam iločkih vinograda. Kako smo mi došli u Ilok, negdje u ranom rujnu, grožđe je bilo još na trsovima, sve se prelijevalo u raznim nijansama crvenih, bijelih i plavih boja. Mislim na iločke vinograde je misliti na bogatstvo, na marljivost, na upravo izvrsno grožđe, na Iločane koji su širokogrudno nudili svoje zrelo grožđe slučajnim namjernicima. Ukus mi je i danas u ustima, pa možda zato i ne volim jesti ta crvenkasta stolna grožđa, jer me zaista podsjećaju na Ilok i iločke vinograde.

Danas tih vinograda uglavnom nema, kao ni mnogih Iločana. Pred oko 35 godina mi smo šetali kilometrima i kilometrima vinograda, uživali u onom posebnom mirisu zrelog grožđa - danas su svi ti vinogradi, bar tako čujem, zapušteni, porezani, mrtvi. Kad su Iločani odlazili iz svojeg Iloka, mnogi su ostavili svoja srca u poznatim iločkim vinogradima od kojih nije ostalo ništa kad su se, bar neki, vratili.

Pred par godina bila sam u Iloku s grupom humanitaraca. Pred crkvom se skupila hrpa Iločana, koji su se raspitivali o poznatima, tko je gdje, kada se vraćaju. Kratko sam razgovarala s

nekolicinom izgnanika, koji su ostavili sve okupatoru. Na odlasku iz kuće su štedljivo pozatvarali svjetla, zaključali glavna vrata, zaklopili kapiju - i otišli u progonstvo. Mala informacija za vas sve: kad su odlazili iz Iloka vidjeli su kako se pale svjetla u njihovim kućama; tako brzo Srbi su se useljavali u tuđe! Iza njih su ostali vinogradi, polja, livade - sve neobrađeno, zapušteno, uništeno. No, Iločani su mi tada govorili da će sve biti kako treba, i ja se nadam da ću opet prošetati vinogradima Iloka kad dođem idući puta u Hrvatsku, jer tko jednom prošetata vinogradima Iloka, mora se opet vratiti.

Veselim se grožđu ove godine, možda zbog uspomena, možda iz nečega drugog. I opet se može postaviti pitanje: da li su zaista tako lijepi vinogradi i tako lijepa kljet moje kume? Ovaj puta s punom sigurnošću mogu reći: Jest, najljepši na svijetu su vinogradi u Hrvatskoj, a kljet moje kume, koliko god da je bila mala, zgrbljena, stara - mome srcu i danas je najdraža.

Valentina

Naše korčulansko grožđe

Sretan Vam put, vlč. Gjuran, u Domovinu s pjesmom koja, po mišljenju uredništva, sve govori:

KAJ

*Vre tičku piju
A šume mučiju
Naj moja popevka zvoni
Po dolu i gaju
Po dragomu kraju,
Od kojeg mi lepšega ni.*

*Tu brat mi je vsaki,
Tu doma sem taki,
Pogodit bi mogel i speć,
Poznati su puti,
Tu vsigde je čuti,
Ljubljenu domaću mi reč.*

*I srce mi greje
I z menom se smeje
I v žalosti plače takaj.
Em nikaj ni slajše,
Ne čuje se rajše
Neg dobri i dragi naš kaj!*

Dragutin Domjanić

CROATIA AMONG COUNTRIES WHERE TOURISTS NEED NOT FEAR FOR THEIR HEALTH

ZAGREB - Croatia is among a number of countries in which tourists have the least to fear of becoming ill. That is the conclusion of a specialised consumer study of the British 'Holiday Which' magazine, after a survey was conducted on 24,000 British tourists who vacationed outside of Great Britain. In that survey, out of 51 countries, Croatia was ranked together with Belgium, Great Britain and Hong Kong. Namely, those are destinations where tourists vacationing abroad have the least chance (5%) of suffering stomach poisoning, catching a cold or falling sick in any other sense. As a comparison, more than 50% of visitors to Mexico come home ill. 'Moctezuma's revenge' befalls some 58 percent of visitors to Mexico, who often choose the beaches of Cancun or Acapulco for their holidays. Therefore, Mexico is the 'dark winner' as the survey places it in last place. A close 'black second' to Mexico is the Dominican Republic, where 49 percent of that country's visitors leave ill. The list going backwards continues with Egypt (42%), and India, Sri Lanka and Turkey all with 40 percent of visitors leaving ill.

The Croatian results are far better than the average in the survey, where as only 14 percent of all tourists leave their vacation destinations in poorer health than when they came, including popular Spain. In general terms, countries that did well in the 'Holiday Which' survey were northern and eastern European countries, as well as the United States and Canada.

'Holiday Which' warns its readers that "the most common ailments during vacations are caused by microscopic organisms in food

and water, especially in salads, ice cream, ice cubes, shellfish and fruits that are not peeled by the person themselves. In order to reduce the risks, insist that warm dishes be served very hot and that cool dishes are properly chilled".

The survey established that the average number of tourists that fall ill during their vacations has increased from 10 percent (1997) to 12 percent. Stomach poisoning accounted for 50 percent of vacation illnesses, while colds and coughs came in second place. Only one out of every 100 tourists returns from vacationing with a more serious ailment, but the highest number of such serious diseases have been contracted in India.

Croatia also has another tourist trump card up its sleeve, perhaps without even realizing it - the crime rate in Croatia is relatively low. Tourists may have to pay attention to their wallets while using public transport, but they certainly do not have to fear somebody snatching their bag in the middle of the street or being mugged in a dark alley. The streets of Croatian vacation destinations are safe even late at night. This is another fact that should be taken advantage of, together with the results of the survey published in the latest issue of 'Holiday Which' that classifies Croatia as a healthy vacation destination. In the fight to somehow return foreign tourists to Croatia, perhaps it is time to begin working on a slogan that describes Croatia as a healthy and safe place to visit. (Vjesnik)

TURIZAM: Ministar turizma jučer iznio prve ocjene protekle turističke sezone HERAK: Strani turisti Hrvatsku smatraju dijelom Jugoslavije

ZAGREB, Na jučer održanim susretima u Vladi ministar turizma Ivan Herak iznio je prve ocjene protekle turističke sezone, kao i smjernice za turističku sezonu 2000., a govorio je i o novim projektima razvojne strategije.

Moram vas podsjetiti da je početak sezone 1999. upozoravao na umjereni rast turističkog prometa od nekih 10 posto, pri čemu su uplate i buking zemalja poput Velike Britanije i Njemačke bili čak 20 do 40 posto bolji nego 1998. Godine. No, NATO-va intervencija na Jugoslaviju naglo je zaustavila turističku sezonu - rekao je ministar Herak na početku susreta.

Propalu sezonu pokušalo se donekle spasiti dodatnim promotivnim subvencijama, snižavanjem cijena turističkih usluga, akcijom 699, kojom su hoteli htjeli ostvariti porast prometa, s nacijom u turističkim poduzećima i sl. Tako je pad turističkog prometa bio od 15 do 20 posto, odnosno ostvareno je 25,5 do 26 milijuna noćenja. Ministar Herak napomenuo je da postoje dva temeljna problema u odnosu stranih tržišta prema našoj zemlji, a oba se mogu svesti na činjenicu da opći imidž Hrvatske u svijetu nije povoljan jer je u trajnom rainom okruženju. Osim toga, veliki dio stranih turista još smatra kako je Hrvatska dio Jugoslavije, što je automatski stvorilo razmišljanje kako je i Hrvatska bombardirana.

SMANJENJE PDV-a NA 10 POSTO

Za nekonkurentnost hrvatskog turizma Herak je, među ostalim, optužio nezadovoljavajuću krupnu infrastrukturu, nekvalitetnu vlasničku strukturu, poslovne banke i njihove neprimjerene kamatne stope, koje su prema njegovim riječima, drugi faktor koji je razorio hrvatski turizam, kao i nedostatak suradnje lokalne samouprave s turističkim zajednicama.

U idućoj godini ne treba očekivati veće promjene jer se u nekoliko mjeseci ne može mnogo napraviti. Naš cilj za 2000. godinu je ostvariti od 30 do 32 milijuna noćenja, tj. čak 20 do 25 posto veći promet od ovogodišnjega. Potrebno je na svim razinama mijenjati odnos prema turizmu - naglasio je Herak i rekao kako će u tom smislu tražiti smanjenje PDV-a, i to na 10 posto. Predloženi porez nije rješenje, već kompromis, rekao je te razjasnio kako sadašnja stopa poreza uništava turističke radnike zbog vremenske neusklađenosti pretporeza i poreza. Naime, sva davanja trebaju se podmiriti prije početka turističke sezone, objasnio je.

GRADNJA TERENA ZA GOLF

Kao tri temeljna rješenja golemih problema u turizmu ministar Herak istaknuo je smanjenje PDV-a, uvođenje stalnog sezona, što bi značajno rasteretilo turistička poduzeća, te smanjenje i ograničenje kamatnih stopa poslovnih banaka. Ipak, Herak nije htio komentirati nedavno limitiranje kamatnih stopa od strane MMF-a rekavši kako bi to zbog trenutnog odnosa Hrvatske i Haaškog suda bilo delikantno.

-Financijski pad prometa lošiji je od fizičkog, o konkretnim brojkama razgovarat ćemo na kraju godine - rekao je Ivan Herak i na kraju objasnio kako će jedan od glavnih prijedloga razvitka turističkog programa biti golf, koji bi trebao doprinijeti udjelu Hrvatske kao jačeg turističkog odredišta. Dosad je već određeno 19 lokacija, ponajviše u Istri, na kojima će se graditi golf tereni, a prvi bi mogao biti završen već u proljeće 2000, kod Krašića. (Jutarnji list)

Da li imate slike koje želite podijeliti s nama? Pošaljite nam ih još danas! Sve je moguće!

Jure Knezović: OTVORITE ARHIVE KOMUNISTIČKIH TAJNIH POLICIJA

U Dubrovniku će se od 25. do 27. 10. 1999. godine održati Osmi kongres Internacionalne asocijacije bivših političkih uznika i žrtava komunizma. Nakon onoga 1996. u Opatiji, Hrvatska je drugi put domaćin Asocijaciji, a kako je do toga došlo, objasnio nam je njezin dopredsjednik Jure Knezović, ujedno predsjednik zagrebačke podružnice Hrvatskog društva političkih zatvorenika.

- Na prošlogodišnjem kongresu u Berlinu hrvatska se delegacija pokazala vrlo aktivnom u inicijativama i predradnjama. Tako je hrvatski prijedlog Statuta Asocijacije dobio iznimne pohvale i većina točaka iz njega prihvaćena je u konačnom obliku, i zbog naše aktivnosti dobili smo priliku opet biti domaćinima Asocijaciji - kaže Knezović.

Asocijacija je osnovana 1990. godine, a uz Hrvatsku, koja je u punopravno članstvo primljena 1995., ima još 15 zemalja članica: Albaniju, Bugarsku, Češku, Estoniju, Njemačku, Mađarsku, Litvu, Letoniju, Moldaviju, Poljsku, Rumunjsku, Rusiju, Slovačku, Sloveniju i Ukrajinu. Tema dubrovačkog kongresa bit će

Stručnjaci će obilaziti branitelje da bi sprečavali samoubojstva

Zbog psihotraumatskih poremećaja koje trpi hrvatski branitelji i porasta samoubojstava među njima, u Hrvatskoj se provodi Nacionalni program psihosocijalne pomoći stradalnicima Domovinskoga rata. Predstavnici Stručnoga savjeta Nacionalnoga centra za psihotraumatu u srijedu su objavili nove planove kojima se želi zaustaviti porast stradanja bivših ratnika u miru. Plan predviđa da će posebne ekipe stručnjaka, takozvani PTSP-timovi, obilaziti branitelje koji pate od psihotraumatskih poremećaja, razgovarati s njima i pomoći im da lakše prebrode krize. Ti će stručnjaci proći posebnu edukaciju kako bi u izravnom kontaktu s veteranima mogli prepoznati krizu i spriječiti njihovo samoubojstvo. Izrađen je i dugoročni nacrt istraživanja i prevencije samoubojstava, te zatražena suradnja s MUP-om kako bi se dobili podaci o braniteljima koji su počinili ili pokušali počiniti samoubojstvo. Zanimljivo je da će biti osigurana stručna edukacije za sve osobe koje na bilo koji način komuniciraju s braniteljima i njihovim obiteljima - sve kako bi se tim ljudima pomoglo u trenucima teških psihičkih kriza. U sklopu aktivnosti Ministarstva hrvatskih branitelja, u provedbi Programa psihosocijalne pomoći otvoren je Nacionalni centar za psihotraumatu u Kliničkoj bolnici Dubrava i regionalni centri u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku. Osnovan je i Stručni savjet koji kreira politiku Nacionalnog programa. U Sa-vjetu je 13 članova - predstavnika fakulteta medicine, psihologije, socijalnog rada i defektologije, Ministarstva zdravstva te udruga branitelja.

Govoreći o donesenim programima, pročelnica Katedre za psihijatriju zagrebačkoga Medicinskog fakulteta Vera Folnegović-Šmalc istaknula je da je u suradnji s Medicinskim fakultetom već izrađen plan edukacije za osobe koje pružaju pomoć hrvatskim braniteljima i njihovim obiteljima, što uključuje postdiplomsku nastavu i tečajeve. Izrađeni su i posebni kriteriji za utvrđivanje psihičkih poremećaja. Oni će omogućiti da branitelji u svim dijelovima Hrvatske imaju jednake uvjete utvrđivanja dijagnoze, potreba i tretmana.

Dok su početkom 1991 američki stručnjaci dolazili u Hrvatsku i erenosili iskustva u liječenju tzv. vijetnamskog sindroma, danas naši stručnjaci mogu svoja znanja prenositi u druge zemlje koje su suočavaju s tim problemom, rekla je Vera Folnegović-Šmalc.

"Svladavanje posljedica komunizma u Istočnoj i Srednjoj Europi", iz svake zemlje doći će po dva delegata, a iz Njemačke se očekuje jaka i brojna delegacija od čak pet članova.

- Iz Njemačke će doći vrlo ugledni gost Markus Meckel, zastupnik u njemačkom parlamentu i predsjednik njihova Odbora za suradnju s NATO - om. Uz njega će biti Wolfgang Kusior, koji će govoriti o sređivanju dokumentacije koja govori o nasilju nad žrtvama komunizma, te stručnjak za socijalna pitanja Gunther Rudolph - najavljuje Knezović.

Na kongresu će Asocijacija još jednom uputiti javni apel svim državama u kojima je vladao komunistički sustav da se otvore svi arhivi. Dopredsjednik Knezović ističe kako je pritom važna Zagrebačka rezolucija, koju je Asocijacija prihvatila 10. studenoga prošle godine, u kojoj se, među ostalim, također traži otvaranje arhiva tajnih policija. (Večernji list)

Predstavnik udruga iz Domovinskog rata Tomislav Bunjevac izjavio je da će se informacije o braniteljima i njihovim obiteljima pohraniti u posebnoj bazi podataka. U njoj će biti sadržani podaci o vrsti i jačini problema te potreba u odnosu na zdravstveno stanje, psihološko funkcioniranje, socijalne i radne potrebe... Baza podataka, sa sjedištem u Nacionalnom centru, bit će povezana s regionalnim centrima i u svakom će trenutku omogućiti dobivanje nužnih informacija. Tako će se smanjiti frustracije koje su branitelji zbog raznih administrativnih prepreka dosad doživljavali, ustvrdio je Bunjevac. Potpuna umreženost očekuje se već do kraja rujna (V. Katović, Vjesnik)

VIJESTI IZ BIH PROSVJED HRVATA POVRATNIKA U VAREŠ ZBOG UKIDANJA JEDINE HRVATSKE ŠKOLE

Bosanskohercegovački Hrvati-povratnici u općinu Vareš, jutros su počeli mirni prosvjed u dvorištu župne škole u Varešu zbog odluke Kemala Čelebića, ministra za obrazovanje, znanost, kulturu i sport u Vladi zeničko-dobojske županije, da se iz registra škola briše Osnovna škola "Fra Filipa Lastrića" u selu Pržići, jedina škola u vareškoj općini koja je radila na hrvatskom jeziku i po hrvatskom nastavnom planu i programu. Prosvjedni skup zajednički su organizirale tri političke stranke, koje djeluju u Varešu - Hrvatska demokratska zajednica BiH, Nova hrvatska inicijativa (NHI) i Hrvatska seljačka stranka BiH (HSS BiH), te udruga povratnika "Naš dom", Hrvatsko kulturno društvo (HKD) "Napredak", župni ured Vareš, Borovica, Očevija, Vijaka te hrvatski dužnosnici u općinskoj vlasti i djelatnici škole u Pržićima. Na skupu, na kojem je bilo više od tisuću vareških Hrvata - povratnika, ponovljen je zahtjev da se hrvatskoj djeci omogući školovanje na materinskom jeziku, što je bosanskohercegovačkim Hrvatima zajamčeno i Ustavom i različitim zakonima Federacije BiH te međunarodnim konvencijama. Odlučeno je također da oko 230 učenika-Hrvata, kojim je naloženo da se upišu u škole na bošnjačkom jeziku, do daljnega bojkotira pohađanje nastave, odnosno do ispunjenja zahtjeva hrvatskih političkih, vjerskih i kulturnih predstavnika u BiH. S tim zahtjevom upoznati su i najviši hrvatski politički predstavnici u BiH te predstavnici međunarodne zajednice u BiH. (HINA)

WESTENDORP I DRUŠTVO, UZ VISOKE PLAĆE, TROŠILI I "NA KARTICE"

MOSTAR, 1. rujna (Od Vjesnikova dopisnika) - Brojne nepravilnosti u poslovanju Ureda visokog predstavnika otkrivene su revizijom koju je obavila neovisna revizorska kuća "Price Waterhouse Coopers". Izvještaj revizora o poslovanju OHR - a u prošloj godini postao je, zanimljivo, dostupan javnosti tek ovih dana, a tu činjenicu mnogi su skloni povezati s "počekom" isteka Westendorpova mandata. Poznato je od ranije da su primanja dužnosnika OHR - a za ovdašnje prilike enormno visoka, a njemački Der Spiegel objavio je da je sada već bivši visoki predstavnik Carlos Westendorp imao mjesečna primanja veća od 40.000 DEM (neki mediji su kasnije pisali i o plaći od čak 60.000 DEM), uz brojne druge pogodnosti poput besplatnih avionskih karata, korištenja kreditne kartice i sl. Te špekulacije novinarskih krugova Ured visokog predstavnika nikada nije ozbiljno demantirao. Tvrdi kako se zapravo radi o "unutarnjim stvarima OHR - a". Izvješće "Price Waterhouse Coopersa", objavljeno tek nakon Westendorpova odlaska iz BiH, pokazuje, međutim, ne samo da su te špekulacije bile prilično točne, nego i da su ostali Westendorpovi suradnici bili "široke ruke", a poslovanje Ureda u mnogim slučajevima bilo je daleko od urednog i zakonom propisanog načina.

Revizori su kontrolirajući poslovanje OHR - a u 1998. godini otkrili da je pojam financijske discipline gotovo nepoznat za dužnosnike Ureda, koji su samo za pokrivanje tekućih troškova u svibnju 1998. potrošili 1,4 milijun DEM, odnosno za cijelu godinu na ime "tekućih troškova" čak 17 milijuna DEM. Obradujući 20 slučajnih uzoraka od 434 isplaćena zahtjeva za pokrivanje službenih troškova, revizori su u 10 slučajeva otkrili prekršaje, što ukazuje na generalno nepoštivanje procedure i kontrole u OHR-u.

U DVIJE I POL GODINE SFOR PROUZROČIO 252 PROMETNE NESREĆE

Pripadnici međunarodnih mirovnih snaga u BiH (SFOR) na hrvatskim su cestama od početka 1997. do kraja srpnja ove godine sudjelovali u 320 prometnih nesreća, od kojih je čak 80 posto, odnosno 252 nesreće, sami prouzročili. U tim nesrećama poginulo je 15 osoba, 38 ih je teško, a 34 lakše ozlijeđeno, doznaje se od načelnika Ureda Hrvatske policije za odnose s javnošću, Slavka Rake. Pripadnici SFOR-a podliježu zakonodavstvu svoje zemlje i protiv njih se u Hrvatskoj ne podnose kaznene prijave niti naplaćuju prekršajne kazne jer imaju imunitet po Konvenciji UN-a iz 1946. Godine. Ali bez obzira na to, i pripadnici SFOR-a dužni su poštovati hrvatske zakone i prometne propise, ističe Rako. Glasnogovornik SFOR-a u Sarajevu, vojnik Gordon Welsh, izjavio je da poduzimanje disciplinskih mjera protiv pripadnika koji je prouzrokovao prometnu nesreću, nije u ovlasti SFOR-a. "Ako to smatraju potrebnim, disciplinske mjere protiv svog pripadnika mogu poduzeti nacionalni kontingenti", kaže Welsh. Nije želio komentirati nedavnu prometnu nesreću koju su skrivili pripadnici mirovnih snaga u Makedoniji.

ŠEŠELJ PREMIJER, MILOŠEVIĆ PREDSEDNIK

Predsjednik srpske Radikalne stranke četnički vojvoda Vojislav Šešelj vjerojatno će biti novi premijer Srbije, a Slobodan Milošević (nakon odlaska Crne Gore iz SRJ) vratiti će se na mjesto predsjednika. Tvrdi se da je to i jedina kombinacija koja može

Posebna priča pritom su bili letovi zrakoplovom, za koje je potrošeno oko četiri milijuna DEM, a u 14 od 20 slučajeva uopće nisu ispunjeni zahtjevi za putovanje. Na temelju tih nalaza, revizori u izvještaju zaključuju da je takvo ponašanje moglo voditi zlopobabi i neovlaštenim putovanjima zaposlenih, a na račun OHR - a.

Procedura prilikom korištenja kreditne putne kartice (s koje je za godinu dana 'skinuto' oko 1,7 milijun DEM) uglavnom je poštovana, za razliku od uporabe preostale četiri kreditne kartice koje su bile na raspolaganju najvišim dužnosnicima OHR - a (Westendorp, Klein, Mansito, Geidt), gdje su utvrđeni ozbiljni propusti u sustavu kontrole. Preko te četiri kreditne kartice koje su dužnosnicima OHR - a služile za plaćanje službenih troškova s računa OHR - a u 1998. godini 'skinuto' je oko 200.000 DEM. Goleme račune zaposleni u OHR - u 'nabili' su i korištenjem pokretnih (200.000 DEM) i fiksnih telefona (blizu milijun DEM). pri čemu su revizijom utvrđeni brojni privatni razgovori. Također, otkrivene su i neregularnosti prilikom upošljavanja novog osoblja, gdje je od deset ispitanih slučajeva samo jedan imao ispunjenu originalnu aplikaciju za posao.

Ukupno je, prema nalazima "Price Waterhouse Coopersa". u OHR - u u 1998. potrošeno oko 24 milijuna DEM. Tomu svakako treba dodati još i sredstva utrošena za plaćanje lokalnog osoblja (oko 4,4 milijuna DEM) i zakupa prostora, pa će troškovi OHR - a dosegnuti 30 milijuna DEM. Gdje je, onda utrošeno još tridesetak milijuna DEM iz prošlogodišnjeg proračuna OHR - a? Vjerojatno, ako je suditi po Westendorpovim primanjima i nalazima revizora o "širokoj ruci" djelatnika OHR - a, na basnoslovno visoke plaće stotinjak međunarodnih djelatnika iz Ureda. (Vjesnik)

pobijediti na lokalnim i republičkim izvanrednim izborima u Srbiji. Potkrepu da je zaista tako, oni koji to tvrde nalaze u tome da dobar dio ultranacionalistički raspoloženog članstva u redovima Miloševićevih socijalista sada više respektira Šešelja nego pred-sjednika svoje stranke jer je "uvijek bio principijelan i tvrd u pro-vođenju srpske nacionalističke politike". Nagađa se da sadašnji premijer Srbije Mirko Marjanović odlazi u mirovinu.

Posljednja vijest:

PORUKA SPS-a SRPSKOJ PRAVOSLAVNOJ CRKVI

Beograd, - Molite se Bogu za one koji su na vlasti.- Poručio je Ivica Dačić, glasnogovornik Socijalističke partije Srbije, vrhu Srpske pravoslavne crkve, pozivajući se na petu crkvenu zapovijest.

U intervjuu za kragujevačku televiziju Kanal 5 Dačić je, kako prenosi Beta, rekao da smjenu državnog vodstva u krugovima SPC-a ne traže vjernici nego pojedini političari koji žele iskoristiti Crkvu za svoje interese. Dačić je uz ostalo rekao da će na izborima pobijediti oni koji "rade u interesu naroda, a ne oni čiji je politički program program NATO-a". Optužio je američku administraciju da u Srbiji žele postaviti "marionetsku vlast", koja će ostvariti cilj da se Srbija razbije na šest republika (Kosovo, Sandžak, Vojvodinu, Šumadiju, Beograd i istočnu Srbiju) i dovesti do nereda u zemlji, kako bi netko izvana intervenirao. (Hina)